PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 70 lir

Leto XXV. Št. 251 (7445)

TRST, četrtek, 30. oktobra 1969

POLOŽAJ V BANJALUKI SE NORMALIZIRA

Hitra in učinkovita pomoč iz vse Jugoslavije lajša težave in bolečine prizadetim ljudem

Mesto je spet dobilo luč in vodo - Danes bodo razpustili štab za obrambo proti naravnim nesrečam in mestna ljudska skupščina bo ponovno prevzela oblast

Jugoslovanski predsednik Tito si ogleduje razdejanje v središču Banjaluke

(Od našega posebnega dopisnika)

ZAGREB, 29. — Položaj v Banjaluki se normalizira, tako da bodo lahko jutri že razpustili štab za obrambo proti naravnim nezgodam in bo oblast ponovno prevzela ljudska skupščina, ki bo jutri imela prvo redno sejo po potresu. Obravnavali bodo sedaj zelo pomembno vprašanje, ugotavljanja škode, razne stvari povezane z urbanističnimi rešitvami in kako bodo postopoma normalizirali življenje.

Jutri bodo tudi prenehali z brezplačnimi delitvami hrane, ker pričakujejo, da bo že toliko usposobljena trgovska mreža, da bodo zagotovili redne dobave. Seveda pa to ne velja za pomoč v šotorih, odejah in drugih potrebščinah, da se ljudje vsaj nekoliko zaščitijo pred mrazom.

Danes je štab dokončno ugotovil, da je število smrtnih žrtev nižje, kot so prvotno predvidevali in da gre samo za deset smrtnih primerov, ki so jih dosedaj z vso gotovostjo ugotovili in identificirali. Tudi število ranjencev je nekoliko manjše, kot je bilo prvotno govorjeno, ko niso mogli voditi točne evidence.

Danes so ves dan delovale strokovne skupine, ki so ugotavljale statične značilnosti stavb, ki jih je poškodoval potres. Neka skupina je tako pregledala 900 stanovanjskih poslopij, od katerih bo treba 254 podreti, druga pa so manj poškodovana in jih bodo lahko popravili. Računajo, da bo to delo za vse mesto končano jutri in da bo s tem napravljen osnovni pregled škode ter istočasno tudi potreb.

V vseh podjetjih se je že pričelo z mrzličnim obnavljanjem in so se danes skoro vsi zaposleni prijavili na svojih delovnih mestih.

Glavno zapreko še vedno predstavlja pomanjkanje električne energije in vode, saj je reka Vrbas okužena, električno in vodovodno omrežje pa resno poškodovano.

Pretekla noč je bila zelo težavna, saj je prvič po potresu padel termometer na 2,2 stopinje pod ničlo in je vse mesto zjutraj prekrilo belo ivje. To je tudi najneugodnejša vest, ker povrh še ni prišla vsa že napovedana pomoč v šotorih in so številni prebivalci morali preživeti že tretjo noč na prostem brez kakršne koli zaščite. Danes bodo to vprašanje reševali, vendar gre istočasno še vedno samo za začasno rešitev, saj se bliža zima in z njo mraz in bodo morali pričeti z mrzlično naglico postavljati barake in druge začasne objekte, da bodo lahko ljudi bolje zaščitili. Nekoliko bo pomagalo 50 spalnih voz, ki so jih danes pripeljali iz Zagreba in ki bodo služili za začasna bivališča.

Mestne službe delujejo vedno bolj organizirano in je ponoči vojska uredila pekarno. V bolnišnici, ki deluje pod šotori, pa so pričeli z delom tudi specializirani oddelki: okulistični, kirurški, za usta nos in grlo, ginekološki, neuropsihiatrični ter pediatrični. Vsi zdravniki so stalno dežurni in zdravstvena služba še nadalje odlično deluje.

Vso noč so prihajali kamioni s šotori, odejami, obleko in drugimi potrebščinami, ki jih pošiljajo delovni kolektivi, tako da je lahko danes štab sporočil, da je šotorov že dovolj.

Vedno bolj pa primanjkuje cementa, stekla, montažnih hišic in drugega gradbenega materiala, saj se je obnova na raznih krajih že pričela. Hrvaški štab za pomoč je poslal štiri premične električne agregate, ki bodo dobavljali električno energijo predelom, kjer je drugače nemogoče urediti dobave. Danes so popravili glavne okvare na elektrovodu in vodovodu, tako da ima mesto ponovno luč in vodo.

Vse vesti iz Banjaluke so torej dokaj optimistične in govore, da se položaj naglo normalizira ,da pričenjajo v pospešenem ritmu delovati vse civilne službe, tako da bodo lahko zaradi tega tudi ukinili posebni štab in bosta delovala samo še vojaški štab in posebna služba za koordiniranje pomoči z ostalimi občinami, ki so bile prizadete po potresu.

Sedaj je treba čimprej usposobiti proizvodnjo in istočasno postaviti trajnejša zavetišča, da bodo lahko prebivalci preživeli zimo v kolikor toliko normalnih okoliščinah. Vse pa kaže, da se tudi to zelo odgovorno delo odvija v pospešenem tempu, pri čemer je seveda odločilna pomoč iz vseh drugih republik in zvezne vlade, ki pa je že zagotovljena.

BOGO SAMSA

Tudi iz inozemstva pomoč uničeni Banjaluki

(Od našega dopisnika)

BANJALUKA, 29. — Danes je Banjaluko obiskala skupina tujih novinarjev akreditiranih v Beogradu. Presenetilo jih je predvsem razpoloženje, s katerim prebivalstvo prenaša težke posledice katastrofe ter solidarnost drugih krajev Jugoslavije s prizadetimi kraji. V Banjaluko namreč nenehoma prihajajo tovornjaki z raznim materialom. Poleg denarne in materialne pomoči, ki prihaja iz raznih krajev, so mnogi kraji izrazili pripravljenost sprejeti na brezplačno oskrbo prizadete prebivalce posebno otroke in jim omogočiti, da neovirano nadaljujejo s šolanjem. Tako je na primer mesto Aleksandrovac v Srbiji ponudilo, da sprejme 200 šolarjev, sosedna Tuzla ponuja oskrbo 600 učencem osnovnih šol in prostor za šolanje okrog 1000 dijakom gimnazije in glasbene šole. Mesto Bosanska Gradiška, ki je samo bilo prizadeto po potresu, je pripravljeno sprejeti na brezplačno oskrbo 1200 oseb iz Banjaluke. Iz Banjaluke je do sedaj že odpotovalo k svojim sorodnikom v razne kraje Jugoslavije več tisoč oseb.

Poleg materialne in denarne pomoči iz Jugoslavije (danes je republiški izvršni svet Hrvaške nakazal milijon in pol novih dinarjev, republiški svet Srbije milijon novih dinarjev, izvršni svet Vojvodine 500 tisoč novih dinarjev) je na poti v Banjaluko občutna pomoč iz inozemstva. Tako je liga Rdečega križa poslala 10.000 dolarjev, Švedski RK 12 ton konserviranega mesa v vrednosti 50.000 švedskih kron, kanadski RK 10.000 dolarjev, mladinska sekcija kanadskega RK 2.500 dolarjev, švicarska organizacija «Delavska pomoč» 30.000 švicarskih frankov, britanska vlada 10.000 funtov šterlingov. Po vesteh iz italijanskega veleposlaništva v Beogradu bo 31. oktobra s štirimi letali prispela v Zagreb pošiljka italijanskega Rdečega križa (54.000 kosov oblek in 1000 odej). Italijansko društvo prostovoljnih dajalcev krvi je izrazilo pripravljenost poslati v primeru potrebe krvno plazmo. Akciji za pomoč Banjaluki se je RK Avstriji priključila tudi dobrodelna organizacija «Caritas» iz Gradca, ki je poslala v Banjaluko tovornjak z odejami, obleko in hrano. Zastopnik te organizacije je ponudil tudi 50 posebnih vagonov s centralno kurjavo. Številni britanski državljani in Jugoslovani, ki živijo v Vel. Britaniji, so sporočili ambasadi SF RJ v Londonu, da so pripravljeni pomagati prizadeti Banjaluki. Vodilne britanske dobrodelne organizacije so dale pobudo za nabiralno akcijo. Nabiralno akcijo so prostovoljno začeli tudi Jugoslovani zaposleni v Avstriji, Zahodni Nemčiji, Švici, Franciji, na Švedskem, na Češkoslovaškem in v drugih državah. Danes je Banjaluko obiskal posebni odposlanec generalnega tajnika svetovne organizacije U Tanta, ki je obvestil predsednika občine o pripravljenosti organizacije, da pošlje dva japonska strokovnjaka za potrese in da mestu nudi tudi drugo pomoč. Tudi svetnik zahodnonemškega veleposlaništva, ki je danes obiskal Banjaluko, je ponudil pomoč svoje dežele.

Za veliko nesrečo, ki je doletela Jugoslavijo, so voditelji mnogih držav brzojavno izrekli svoje sožalje predsedniku republike maršalu Titu. Med njimi so predsednika avstrijske republike Jonas, predsednik Italije Saragat, predsednik državnega sveta Romunije Ceausescu, predsedniki Čila, Nigerije, Finske, Vzhodne Nemčije, kapetan republike San Marino, predsednik švicarske konfederacije, kralj Maroka Hasan II, predsednik državnega sveta Poljske, tajništvo CK KP Francije, iranski šah in papež Pavel VI. Številne sožalne brzojavke je od svojih inozemskih kolegov in veleposlanikov v Beogradu sprejel tudi državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac.

B. B.

Tito bo obiskal Alžirijo

BEOGRAD, 29. — Nocoj je bilo uradno sporočeno, da bo predsednik republike maršal Tito na vabilo predsednika revolucionarnega sveta in ministrskega sveta LR Alžirije Huarija Bumediena od 5. do 9. novembra uradno obiskal Alžirijo.

ODLOŽENA POGAJANJA KOVINARJEV Z «INTERSINDOM»

V Neaplju, Anconi, Comu in Trentu splošne stavke za korenite reforme

Incidenti v turinski FIAT - Seja vodstva PSI

RIM, 29. — V Trentu, Anconi in Neaplju so sindikalne organizacije organizirale splošne stavke za korenite družbene reforme, preureditev urbanistike, proti poviškom stanarin in v Neaplju posebej tudi za take reforme, ki naj okrepijo gospodarsko nerazvitih južnih pokrajin. V vseh mestih so stavke popolnoma uspele in potekale v glavnem brez incidentov, z izjemo manjših primerov, kot je barikada, ki so jo postavili v najrevnejšem predelu Neaplja delavci tovarne «Ignis sud». Delavci so postavili preko ceste barikado iz gumijastih izdelkov in jih prižgali. Z gašenjem požara so gasilci imeli mnogo dela.

V Rimu so bila medtem odložena do 7. novembra pogajanja med kovinarskimi sindikati in državno delodajalsko organizacijo «Intersind», katere predstavniki so trmasto vztrajali pri ponujenih pogojih, ki jih sindikalne organizacije cenijo kot nezadostne. Gre v bistvu za ponudbo poviška 45 lir na uro za vse in sprejem nekaterih drugih zahtev, toda omejeno, kot na primer v primeru zahteve po znižanju delovnega urnika na 40 ur tedensko. «Intersind» je namreč predlagal, naj bi se urnik skrčil za dve uri v treh letih, do 40 ur pa nekaj let pozneje. Ker traja veljavnost delovne pogodbe tri leta so sindikati zavrnili predlog, ki bi jih vezal preko veljavnosti pogodbe same.

Sporazumno so zato sklenili, da se bodo ponovno sestali 7. novembra, medtem pa so sindikalne organizacije oklicale naslednjih dva najst delovnih ur stavke, za katere naj pokrajinska sindikalna vodstva in tovarniški odbori sami določijo način izvedbe, razčlenjevanja in pod. Vsekakor pa govorijo sindikalna sporočila o splošni zaostritvi pri sestavljanju načrtov razčlenjenih stavk v podjetjih, kar pomeni, da bodo te organizirane tako, da bo učinek v podjetjih čedalje večji.

Do incidentov je prišlo v turinski tovarni FIAT, kjer je skupina skrajnežev prišla v notranjost podjetja in nemoteno razbijala avtomobile ter skušala poškodovati tudi nekatere naprave, kar pa so jim sami delavci onemogočili. To pa je seveda dalo možnost vodstvu podjetja, da je v svojem sporočilu ostro obsodilo «nasilje» v sindikalnih bojih in zahtevala, naj se odgovorni — zaenkrat neznani — ostro kaznujejo. Sindikalne organizacije so s tem v zvezi izdale sporočilo, v katerem obsojajo izzivanje podjetniških krogov, katerim izzivači prav radi nasedajo.

Na seji vodstva PSI so danes proučili položaj v državi s posebnim poudarkom na problemih delavskih bojev in na stanju italijanskega gospodarstva. Nova seja vodstva je bila sklicana za 11. november.

Na današnji seji je vodstvo PSI ugotovilo zaostritev družbene napetosti, za katero so odgovorne predvsem organizacije delodajalcev, ki so — kot je rečeno v zaključnem dokumentu, ki so ga soglasno odobrili — zavzele stališče nepopustljivega odpora proti zakonitim enotnim zahtevam sindikalnih organizacij. Vodstvo PSI izraža dalje željo, da bi vlada sprejela takojšnje ustrezne ukrepe, da bi preprečila poslabšanje položaja, ter dala pobudo za odprtje pogajanj s sindikati o sindikalnih zahtevah, ki imajo ožji politični značaj. Vodstvo izraža dalje upanje, da bodo javni sektorji produkcije čim hitreje zaključili pogajanja o še odprtih mezdnih in normativnih problemih.

Nazadovanje vladne stranke na volitvah v Izraelu

JERUZALEM, 29. — Volitve za obnovo «Knesseta», jeruzalemskega parlamenta, so po vsem Izraelu potekale v mirnem ozračju. Dokončni rezultati niso še znani, prvi delni izidi pa kažejo na nazadovanje vladne stranke, laburistične fronte, ki bo izgubila absolutno večino v parlamentu. Kot je znano, šteje «Knesset» 120 sedežev, od katerih je imela stranka Golde Meir 63. Po predvidevanjih bo stranka izgubila pet sedežev, medtem ko bo nekaj sedežev pridobila desničarska «liberalna fronta», tako imenovana «Gahal». Uspeh je zabeležila tudi nova stranka, ki jo je ustanovil bivši ministrski predsednik Ben Gurion in ki je dobila tri sedeže. Tudi komunisti in religiozno usmerjene stranke so zabeležile majhen napredek.

Glede bodoče izraelske vlade je gotovo, da bo imela v njej še vedno glavno besedo laburistična stranka. Na čelu vlade bi morala ostati Golda Meir, čeprav se vztrajno širijo vesti, da misli dosedanja predsednica odstopiti. V tem primeru bi utegnili biti njeni nasledniki sedanji vladni podpredsednik Alon, minister za propagando Galili ali generalni tajnik laburistične stranke in bivši minister za zaklad Pinhas Sapir.

PRVI KORAK K REŠITVI SPORA

Premirje v Libanonu med vojsko in Palestinci

ZAR prevzela vlogo posredovalca v sporu

KAIRO, 29. — Široka diplomatska akcija za rešitev libanonske krize, ki je v teku v Kairu in drugih srednjevzhodnih prestolnicah, je dala danes prve sadove: radio Kairo je sporočil, da so palestinske odporniške organizacije pristale na premirje, ki ga je predlagal načelnik generalnega štaba libanonske vojske general Jusuf Shmeit.

Vest je potrdil tudi glasnik palestinske organizacije «Al Asifa», ki je dejal, da bo premirje trajalo 24 ur ter veljalo na vsem libanonskem ozemlju. V Kairu so se danes medtem nadaljevali razgovori med libanonsko delegacijo, ki jo vodi vrhovni poveljnik vojske general Bustani, in egiptovskimi predstavniki za rešitev spora med Libanonom in palestinskimi partizanskimi organizacijami. Današnji razgovori so trajali tri ure: za ZAR so bili prisotni vojni minister Favzi, zunanji minister Riad in predstavnik predsednika Naserja El Koli. Domnevajo, da se bo jutri pridružil libanonski delegaciji tudi bivši predsednik Karame. V Kairu pričakujejo tudi prihod predsednika «Organizacije za osvoboditev Palestine» Arafata, ki naj bi se že jutri udeležil razgovorov z Libanonci.

Sicer pa je že včeraj Arafat, ki se trenutno mudi v Damasku, na tiskovni konferenci izrazil dvome o morebitnem uspehu pogajanj. V tej zvezi je poudaril, da je vodja libanonske delegacije Bustani že 23. aprila letos pristal na sporazum v petnajstih točkah, ki je jamčil Palestincem akcijsko svobodo, vendar ni bil ta sporazum spoštovan zaradi «posega neke važne libanonske politične osebnosti». Zato je Arafat trdil ,da bi samo Bustanijev podpis še ne pomenil zadostnega jamstva za dejansko izvajanje morebitnega sporazuma ter da bi bilo treba najti «neko osebo, ki bi bila pripravljena spoštovati sprejete obveznosti». Taka oseba, menijo politični opazovalci, bi utegnil biti bivši ministrski predsednik Karame, ki je, kot je znano, v kolikor toliko dobrih odnosih s Palestinci.

Glede današnjih kairskih razgovorov se širijo vesti, da je Bustani sprožil kompromisni predlog, ki naj bi predvideval «koordinacijo» med libanonsko vojsko in palestinskimi komandosi. Po tem predlogu bi morali Palestinci obvestiti pravočasno libanonske vojaške predstavnike o akcijah, ki jih mislijo sprožiti proti Izraelu. V palestinskih krogih pa v tej zvezi menijo, da bi bil tak predlog sprejemljiv samo v primeru, ko bi ne omejeval akcijske svobode arabskih komandosov.

Po zaključku razgovorov je El Koli sporočil, da je ZAR sprejela vlogo posredovalca med Libanonom in komandosi. Naserjev predstavnik je tudi potrdil, da je libanonska stran predložila nekaj točk, ki «pomenijo dobro bazo za rešitev krize».

Položaj v Libanonu se je medtem dokaj normaliziral, čeprav je tudi danes prišlo ponekod do incidentov. Najhujšega so zabeležili v južnem Libanonu, kjer je skupina komandosov napadla z raketami vojaško postojanko v mestu Rahaja. Do podobnega napada je prišlo tudi proti policijski postaji v Mashta Hasanu, kakih šestdeset kilometrov severovzhodno od Tripolisa. Ni znano, da bi med spopadi prišlo do žrtev. Tudi v Bejrutu je prišlo do lažjih incidentov brez posledic.

BEOGRAD, 29. — Jugoslovanska liga za mir neodvisnost in enakopravnost narodov je poslala danes veleposlaništvu Grčije v Beogradu pismo, v katerem protestira in izraža ogorčenje zaradi ponovne aretacije grškega glasbenika Teodorakisa, velikega antifašista in borca za demokracijo in svobodo grškega ljudstva. V pismu se zahteva osvoboditev Teodorakisa, da bi lahko nadaljeval svoje umetniško delo

Vojaki odstranjujejo ruševine podrtih stavb

RAZPRAVA V BUNDESTAGU O BRANDTOVI PROGRAMSKI IZJAVI

Demokristjani nasprotujejo politiki nove vlade do Vzhodne Nemčije

Ostri besedni spopadi med Brandtom in opozicijo

BONN, 29. — Opozicijska parlamentarna skupina CDU-CSU je po včerajšnjem programskem govoru predsednika vlade Brandta v Bundestagu prešla danes v oster napad. Ozračje med demokristjansko opozicijo in liberalno-socialistično večino se je v določenem trenutku tako vnelo, da je prišlo do ostrega besednega spopada med Brandtom in Straussom.

Za demokristjansko opozicijo je prvi govoril vodja parlamentarne skupine Barzel, ki je očital novemu kanclerju, da hoče voditi «nepremišljeno politiko». Barzel je nato vprašal Brandta, na osnovi kakšnega finančnega načrta in konjunkturnih ocen namerava uresničiti svojo politiko in poudaril, da se bojijo, da bo «Nemčija drago plačala brezskrbno politiko». Zatem je Barzel dejal, da še noben drugi kancler ni našel tako polnih državnih blagajn in tako trdne domače valute, polno zaposlitev, gospodarsko trdnost ter izredno dobro ureditev finančnega in šolskega vprašanja, kot Brandt. Glede zunanje politike je vodja demokristjanske parlamentarne skupine poudaril uspešno dejavnost na tem področju prejšnjih vlad.

Najbolj je Barzel napadel napovedano politiko nove Brandtove vlade do Vzhodne Nemčije. Očital je Brandtu, da je v svojem govoru v zvezi z Berlinom in Vzhodno Nemčijo dal takšne izjave, ki lahko povzročajo «veliko zaskrbljenost na svetu». Ugotovil mu je, da noče predstavnika zvezne vlade v zahodnem Berlinu; da je zamolčal vprašanje nemške združitve; da se je odrekel, da bi se v bivši nemški prestolnici sestale komisije Bundestaga; da je vnesel teorijo dveh nemških držav, kar je v nasprotju z osnovnim zakonom zvezne države; da je omenil možnost nemške konfederacije kot rešitev sedanje razdvojenosti dežele in s tem prezrl, da je nemogoče združiti v federacijo dve nasprotujoči si ustanovi, ter mešati svobodo z diktaturo. Zato je Barzel opozoril Brandta, da mu bo opozicija stalno za petami in da bo pritiskala nanj, da bo izvajal «nemško politiko».

Po drugi strani pa je vodja opozicije izrazil zadovoljstvo njegove skupine, da je nova vlada pripravljena začeti razgovore s Poljsko, hkrati pa je kritiziral kanclerja, da prav glede te točke «ni bil dovolj konkreten». Barzel je poudaril, da brez sodelovanja stranke, ki je sedaj v opoziciji, ne bo mogoč noben napredek v politiki zbližanja med Zahodno Nemčijo in Poljsko. Dejal je, da nima nobenega smisla obvezno urediti vprašanja meje Odra-Nisa brez privoljenja vsega nemškega naroda. Nato je dejal, da prav tako nima pomena podpisati konference za evropsko varnost, če bo ta imela samo namen zajamčiti «sedanje stanje meja in ne tudi varnost ljudi in njihovo človeško dostojanstvo».

Še posebno polemičen je bil Barzel, ko je obravnaval notranja vprašanja. Očital je Brandtu, da ni navedel virov, iz katerih bo črpal finančna sredstva za uresničenje obljubljenih reform, ki so kljub temu mnogo manj napredne od tistih, ki jih je CDU-CSU uresničila v dvajsetih letih svojega delovanja. Po nekaterih zelo ostrih besedah voditelja opozicijske skupine je kancler Brandt reagiral in vprašal krščanskega socialca Straussa, če je tudi on mnenja, «da razprodajam nacionalne koristi države». Brandt je obsodil taki način polemike in dejal, da je zelo lagodno izdajati se v parlamentu za salonskega politika, zunaj njega pa nastopati kot Hugenberg (nemški politik, ki je za časa Weimayrjeve republike predsedoval nacional-ljudski stranki in l. 1931 sestavil fronto desničarskih sil).

Na to Brandtovo pripombo je nastalo splošno prerekanje, v katero se je vmešal tudi voditelj opozicijske skupine Barzel, ki je obtožil kanclerja, da zastruplja ozračje in da je sprožil proti Straussu obrekovalno kampanjo. V tem razgretem vzdušju je Barzel predlagal prekinitev seje Bundestaga, kar sta vladni stranki z večino glasov zavrnili.

Razprava se je nadaljevala in ozračje v dvorani se je ponovno razgrelo, ko je začel govoriti poslanec Strauss. Ta je najprej polemiziral z «ljudmi», ki se poslužujejo «nedovolienih metod proti svojim nasprotnikom» in poudaril, da je pogostoma branil sedanjega kanclerja, ko so ga hoteli «lažnivi preroki» pokazati za komunista.

Bivši kancler Kiesinger pa je posvetil svoj govor skoraj izključno vprašanju obeh Nemčij. Obžaloval je ,da Brandt ni niti omenil «pravice zvezne vlade, da govori v imenu vse Nemčije» in ostro kritiziral zlasti tisti del Brandtovega govora, ki priznava obstoj dveh nemških držav. Nato je Brandt polemiziral z zunanjim ministrom, liberalcem Scheelom v zvezi z njegovim stališčem do Vzhodne Nemčije, ter ugotovil, da bo sedanja politika Brandtove vlade do vlade vzhodnega Berlina «sprožila pravcati potres med državami tretjega sveta, ki ne bodo imele več nobenega vzroka, da bi ne priznale vlade Vzhodne Nemčije». Bivši kancler je odločno branil svojo dosedanjo politiko do Vzh. Nemčije in do odnosov Zah. Nemčije do ostalih zahodnih držav. Poudaril je, da je treba sicer izboljšati gospodarske in kulturne odnose zlasti s Poljsko, hkrati pa dejal, da je še vedno mnenja, «da je bolje opustiti vsake razgovore, kot popustiti pri političnih vprašanjih».

Zadnji je govoril zunanji minister Scheel, ki je pojasnil njegovo stališče in smernice politike nove vlade do Vzhodne Nemčije in ostalih vzhodnih držav. Scheel je zavrnil trditev, da bi priznanje Nemške demokratične republike «povzročilo potres v državah tretjega sveta» in «oškodovalo naše koristi». Nato je Scheel dejal, da bi bilo zgrešeno, če bi se vsako priznanje Vzhodne Nemčije tolmačilo kot neprijateljsko dejanje do Bonna. Zunanji minister je nadalje dejal, da nova vlada ne namerava dati Nemški demokratični republiki «mednarodnega patenta», marveč si prizadeva, da bi prišlo do takšnega položaja, da si ne bodo Nemci drug drugemu tuji.

Nova pogodba o mejah med Vzh. Nemčijo in Poljsko

BERLIN, 29. — Vzhodna Nemčija in Poljska sta podpisali pogodbo o mejah, ki zajema tudi mejo Odra-Nisa. Nova pogodba zamenjuje konvencijo iz leta 1957 o kooperaciji in medsebojni pomoči v mejnih zadevah med Vzhodno Nemčijo in Poljsko. Pogodba legalizira vprašanje meja med dvema državama ter medsebojno sodelovanje o vprašanju državne meje na Odri in Nisi.

Preosnova španske fašistične vlade

MADRID, 29 — Španski fašistični diktator Franco je izvedel danes široko preosnovo v svoji vladi Najvažnejše spremembe zadevajo resor za zunanje zadeve, ki je bil podeljen bivšemu ministru za industrijo Lopezu Bravu. Dosedanji veleposlanik v Rimu Sanchez Bella je postal minister za turizem in informacije.

OB 25-LETNICI REŠKEGA «LA VOCE DEL POPOLO»

Dnevnikova vloga mostu med sosednima državama

Glavni urednik Paolo Lettis o prizadevanju glasila italijanske narodne skupnosti v Jugoslaviji

27. t.m. so z izredno sejo delavskega sveta družbe EDIT, zaključili v reškem pomorskem muzeju proslavo 25. obletnice dnevnica «La Voce del Popolo».

Sejo je začel predsednik delavskega sveta Lorenzo Vidotto. Za tem je odgovorni urednik Paolo Lettis v svojem govoru poudaril funkcijo dnevnika v italijansko-jugoslovanskih odnosih.

Povedal je, da ta obletnica sovpada s 25-letnico Italijanskega združenja Istre in Reke in da govori v imenu delavcev EDIT in vseh, ki so v teh letih materialno in moralno podpirali dnevnik.

V skopih besedah je orisal rezultate, ki so jih dosegli kot dnevnik v italijanskem jeziku v Jugoslaviji. Prva zasluga dnevnika je, da je povezoval italijansko etnično skupino v Sloveniji s skupino na Hrvatskem. V zadnjih petih letih so skušali pomagati pri akciji demokratizacije odnosov, ki jo je začela Zveza komunistov Jugoslavije s tem, da so organizirali javne debate o splošnih problemih, kot tudi o problemih, ki so se dotikali italijanske narodne skupnosti in odnosov med narodi Jugoslavije. Pri tem se je govornik spomnil okrogle mize na Reki o občinskih statutih. Posebno je poudaril o dnevnikovi vlogi mostu med sosednima državama Italijo in Jugoslavijo. Govornik je podčrtal tudi dnevnikov delež pri sodelovanju italijanske skupnosti in italijanskih kulturnih krožkov z ustanovami v Jugoslaviji in važnost njegove posredniške vloge med gospodarskimi organizacijami na obeh straneh meje. Dalje se je Paolo Lettis spomnil časnikarjev, ki so se znali približati ljudem v Italiji in Jugoslaviji, pokazal je na njihovo politično zrelost, ki je dediščina osebnih izkušenj, saj so ti časnikarji večinoma bili protifašistični borci ter politični in socialni aktivisti. «La Voce del Popolo» se je kot zgodovinski dokument odlikoval po svoji dinamičnosti in hitri informaciji, čeprav ni imel na razpolago sredstev, ki jih premorejo dnevniki z večjo naklado. Po letu 1948 se je njegova učinkovitost še povečala, ker so se mu pridružili uredniki časopisov «Il nostro Giornale» in «La nostra Lotta».

Ob koncu je govornik orisal tehnične izboljšave, ki pričajo o prizadevanjih uredništva, da bi v čim večji meri zadostilo zahtevam bralcev.

Temu so sledili drugi govori, nagrajevanje zaslužnih časnikarjev in branje čestitk. Proslavo so zaključili s svečano akademijo.

Včeraj med protestom delavcev

Minister Magri odprl avtomobilski salon

TURIN, 29. — Velika množica delavcev se je danes zbrala in glasno protestirala pred vhodom v mednarodni avtomobilski salon, ki ga je odprl minister za industrijo in trgovino Magri. Otvoritvi so prisostvovali tudi diplomatski predstavniki številnih držav, lastniki ali upravniki avtomobilskih in drugih tovarn kot Agnelli, Pirelli in drugi.

BERLIN, 29. — Francoska oblast v zahodnem Berlinu je sporočila, da se bo v treh tednih začel proces pred francoskim vojnim sodiščem proti vzhodnima nemcema, ki sta 19. oktobra prisilila pilota poljskega letala, da je pristal na francoskem odseku zapadnega Berlina.

Francoske oblasti niso ugodile poljski zahtevi o estradiciji obeh Nemcev.

Prebivalci Banjaluke so po katastrofalnem potresu preživeli noč kar pod milim nebom

FRANČEK SAJE

V vrhovih belogardističnega narodnega izdajstva

Tedaj je obveščevalni službi Osvobodilne fronte v glavnem že uspelo razkriti izdajalsko delovanje dr. Ehrlicha, voditelja stražarjev. Zato ga je ljudsko sodišče na osnovi odloka o zaščiti slovenskega naroda obsodilo na smrt. Sodba je bila izvršena 26. maja 1942 zjutraj v Streliški ulici pred ljudsko kuhinjo, čeprav so dr. Ehrlicha vedno spremljali oboroženi stražarji.

Dva dni po Ehrlichovi smrti je italijanski kapetan Angelo D'Amato, poveljnik karabinjerjev XI. armadnega zbora, obvestil generala Robottija:

«Po likvidaciji profesorja Ehrlicha sem dobil kratko in jedrnato potrdilo, da se bodo katoliki, ki so Ehrlichovi privrženci in ki simpatizirajo z njegovim gibanjem, zbrali v različnih skupinah in razmotrivali o ustanovitvi premičnih enot, tudi oboroženih, ki naj bi brezpogojno sodelovale z italijanskimi vojaškimi enotami.

Čez kakih deset dni bom imel spisek teh enot.»

V nedeljo, 31. maja, je bil Ehrlichov pogreb, ki ga je namesto odsotnega škofa vodil generalni vikar Ignacij Nadrah. Vpričo Graziolija in generala Robottija je obsojal partizanstvo in Ljubljano, ki «ni več bela, ampak rdeča». Italijani so nato ugotavljali, da je bil pogreb «manifestacija katoliške stranke, ki se ne boji komunističnih groženj. Zato se more sklepati, da bo postala naš močan sodelavec».

Junija 1942 se je številna italijanska vojska na slovenskem ozemlju znašla v hudi zagati, ker je slovenska partizanska vojska, ki je medtem v splošni vstaji narasla na kakih pet tisoč borcev, na tisoče borcev pa je bilo organiziranih v narodni zaščiti, v pomladanski ofenzivi osvobodila skoraj vso Dolenjsko in Notranjsko, blokirala preostala italijanska oporišča in nenehno napadala njihove prometne zveze.

V tej stiski je hitro prišlo do razgovorov med fašističnimi okupatorji in domačo reakcijo o ustanavljanju oboroženih belogardističnih oddelkov, ki naj bi podprli italijansko vojsko v boju proti slovenskim partizanom.

Beli voditelji v Ljubljani so izdelali «načrt, kako dobiti od okupatorja orožje. Vaške straže, nasi oficirji iz internacije itd.». Kaplan Nande Babnik, organizator bele garde na Dolenjskem, je o tem načrtu poročal svojim prijateljem v Ljubljani:

«Na prvi pogled je lep načrt, toda po premisleku smo prišli do prepričanja, da je ta načrt nesprejemljiv... Odločilno je, da v okraju Novo mesto dejansko ni mogoče izvesti vaške zaščite po tem najnovejšem vzorcu. *Saj je vse zasedeno od partizanov*, edino dve, tri fare so še proste, *pa tudi te so pod partizanskim vplivom* oz. so tudi deloma zasedene. *Ni nobenih ljudi, ki bi jih mogli oborožiti* (podčrtal F.S.). Tak je dejanski položaj...»

Kaplanu Malovrhu, ki je bil zadolžen za organiziranje belogardističnih vaških zaščit, pa je kaplan Babnik še posebej sporočil, da v novomeškem okrožju «dejansko ni mogoče izvesti vašega načrta... Dejansko skoraj nimaš nikomur dati orožja v roke». Če bi ga pa komu, ki je bil včasih «naš», le dali, bi ga v najkrajšem času dobili partizani v roke.»

Medtem ko so se predstavniki Slovenske zaveze in Novakove komande Slovenije pogajali z okupatorskim vojaškim poveljstvom so stražarji 7. avgusta 1942 izročili fašističnim političnim oblastnikom svoje spomenice. V njih so stražarji «v prepričanju, da italijanske oblasti brez častnega, organiziranega in pravno osnovanega sodelovanja naroda ne morejo izpolnjevati svojih nalog v okupirani pokrajini», med drugim predlagali:

«6. K aktivnemu upravljanju pokrajine se pritegnejo za to usposobljeni Slovenci.

7. Pod vrhovnim nadzorstvom se ustanovi «Ljudska varnostna služba» s posebno nalogo, da z orožjem in na terenu deluje po pokrajini, da se vzpostavi in trajno vzdrži javna varnost, red in mir, tudi v krajih, ki leže daleč od sedanjih postojank italijanske vojske...

Podrobneje se delokrog «Ljudske varnostne službe» in njeno razmerje do italijanskih vojaških in civilnih oblasti uredi s posebnim pravilnikom...»

Razmah osvobodilnega boja je povzročil med stražarji že pravi preplah. Zajel jih je strah, češ da «partizani nameravajo narediti v mestu (v Ljubljani — op. F.S.) masovni pokol «belogardistov» in eventuelno Italijanov...», kot je v svojem poročilu «Razgovor na fašiju» trdil dr. Ciril Žebot.

Stražarji so 9. avgusta 1942 na sedež fašistične stranke v Ljubljani poslali Janeza Kralja, da bi o tem «obvestil na fašiju dr. Scarnicija, ker se z njim dobro pozna» in tako «preprečil nameravani pokol». Žebot potem nadaljuje v svojem poročilu:

«Vicefederale je stvar nekaj razumel in jo resno vzel. Kralju je naročil, naj privede še nekoga, ki ga pozna kot zanesljivega. Ta je svetoval mene, ko sem tudi že z njim govoril. Na ta način sem prišel zvečer ob 9. uri z avtom na fašij, kjer so nama takoj naročili, naj premisliva položaj in za vsak slučaj pripraviva načrt za pomoč z naše strani, če bi bila potrebna. Fantom, ki bi jih midva nasvetovala, bi dali orožje, da bi šli skupno s «črnimi srajcami»... Nama so dali v roke popolnoma nove revolverje (9 mm, model 1942) in naju takoj poučili, kako se ravna z ročnimi bombami. Ostati sva morala na fašiju za slučaj, da bi nas rabili.»

Zatem sta se Žebot in Kralj pogovarjala s predsednikom fašističnega propagandnega oddelka, ki je na koncu pogovora po Žebotovem poročilu ugotovil:

«Torej vidva sta za to, da se sodeluje z nami, ugaja na splošno general Rupnik in sedaj ne manjka popolnoma nič drugega kakor to, da se skupno domenite o tem in pošljete zastopstvo na fašij in samo na fašij (zelo poudarja), da dobimo neko formo za sodelovanje. Zgodi naj se čimprej, da ne bo prepozno. Ne hodite ne na kvesturo, ne na komisariat, ampak izključno semkaj!! Mi bomo potem poklicali l. sebi Rupnika, vi dobite orožje... in stvar je gotova. Mlada inteligenca bo šla med ljudstvo, mu dopovedala,, da je partizanstvo napačno, in tako naredila most med oblastmi in narodom, da bi tako Duce spet lahko izvajal obljube o avtonomiji. Imeli bi na razpolago tisk, letake, sploh ves propagandni material, ki bi ga oni pripravili.»

Na koncu je dr. Ciril Žebot predlagal, naj italijanska vojska že sedaj v svojih akcijah proti partizanom in njihovim simpatizerjem «dela po seznamih», ki bi jih sestavljali belogardisti.

Stražarji kljub svoji vnemi v boju proti osvobodilnemu gibanju niso privolili v predlog fašistov, ker so iz nasprotij med italijansko vojsko, civilno oblastjo in fašistično stranko nameravali doseči čimveč zase in okrepitev svojega položaja v belogardističnih krogih.

Medtem so stražarji zvedeli, da njihovi tekmeci na podeželju z italijansko pomočjo že ustanavljajo vaške straže. Zato so 20. avgusta poslali dr. Natlačenu spomenico. V njej so ga prosili, naj «še prej, preden slovenske oborožene formacije, katerih ustanavljanje podpirate in priporočate, narastejo do pomembnejšega števila, skušate od merodajnih predstavnikov italijanskih oblasti doseči», da priznajo te formacije «kot zakonite ustanove» in jim dovolijo slovenske znake.

O oblikah tesnejšega sodelovanja z okupacijskimi oblastmi so stražarji razpravljali 23 avgusta 1942 na sestanku svojega starešinskega odseka, ki je bil vrhovni politični forum Straže. Tedaj je Franc Casar v svojem referatu o vaških stražah med drugim rekel:

1. Italijani hočejo sedaj sodelovati z enim celim prebivalstvom...

2. Vaške straže imajo možnost, če bodo enotno organizirane, da v krajih, kjer je italijanska vojska opravila svoje delo, očistijo še preostanke partizanskih oddelkov, ki se za hrbtom Italijanov ponosno pojavljajo po vaseh.

3. ...če se bodo dogodki v svetu hitro razvijali, se zna zgoditi, kar ni izključeno, da polom zateče pozitivne sile v narodu z orožjem v rokah...»

Ko je povedal, da so fašisti še posebej povabili Stražo na sodelovanje z njimi, je opozoril, da hočejo doseči «v tem sporu med fašisti in vojsko čim več ob pogajanjih za sodelovanje». Zato so sestavili obširno spomenico, ki jo bodo izročili «fašističnim in vojaškim krogom». Če bodo fašisti sprejeli predloge, bodo sodelovali z njimi. «Če pa predlogov ne sprejmejo, pa je na nakovalu drugo železo, ki ga stranka kuje z vojaškimi oblastmi.»

Na koncu je Casar takole označil vlogo stražarjev v pripravljanju belogardistične zarote:

«Zavedati se moramo, da... po svojih odločitvah, ki niso čisto nič omahljive, do sedanjih dogodkov tvorimo edine resne in nevarne nasprotnike kom. stranki.»

Čez dva dni so stražarji izročili okupatorjem novo spomenico. Predlagali so ustanovitev slovenske varnostne službe, ki naj bi imela tudi poseben policijski oddelek.

(Nadaljevanje sledi)

IZDELEK TOVARNE ZDRAVIL BAYER

Nov doseg v boju proti levkemiji

Zdravilo bo v prodaji pod imenom «Crasnitin»

RIM, 29. — Med nekim mednarodnim simpozijem je Walter Salzer, član predsedstva tovarne zdravil Bayer iz Leverkusna sporočil, da bodo v kratkem dali v prodajo novo zdravilo proti akutnim oblikam limfatične levkemije. Zdravilo, ki bo v prodaji pod imenom «Crasnitin», bo vsebovalo asparaginazo. Akutna levkemija je kot znano rakasto obolenje krvnih celic. Število nedozorelih belih krvnih telesc se prekomerno poveča in preplavi organizem. Rakaste celice se hranijo s proteinom, ki ga imenujemo sparagin, asparaginaz pa je encim, ki spreminja asparagin v druge snovi, s katerimi se rakaste celice ne morejo hraniti in tako jih posredno uničuje.

Zdravilo so izumili že pred časom, zakasnili pa so njegovo prodajo zaradi kliničnih poizkusov. Pri teh poizkusih so opazili, da je «Crasnitin» učinkoval v 50 do 70 odstotkih primerov in da ni brez sekundarnih negativnih posledic, ki pa jih z lahkoto nadzorujejo. Kljub temu, da deluje zdravilo le začasno, pa je važen doseg v boju proti rakastemu obolenju krvi.

Zaradi poplav v Tuniziji

Nad 500 smrtnih žrtev 132.000 brez strehe

TUNIZ, 29. — Zaradi poplav, ki se že mesec dni vrstijo v Tuniziji, so po zadnjih vesteh umrle 503 osebe, brez strehe pa je ostalo 132.000 oseb. Materialna škoda znaša več milijard lir.

Od nedelje, ko se je neurje zopet začelo, še ni prenehalo deževati. Mesta Sousse, Kairouan, Sfax in nekatere vasi na severu dežele so poplavljene. Ponekod doseže višina vode dva metra.

20 let prisilnega dela ameriškemu marinesu

DANANG, 29. — Danes so obsodili 28-letnega podnarednika marinesov na 20 let prisilnega dela, ker je 20. julija usmrtil mlado avstralsko pevko, ki je nastopala za ameriške vojake v Danangu.

Ker ga je sodišče obsodilo zaradi nepremišljenega umora, ni dobil dosmrtne ječe. Morilcu bodo odvzeli čine in ga brez časti odslovili iz vojske, čeprav je bil v vietnamski vojni ranjen in so ga južni Vietnamci za to odlikovali.

S TAKTIKO NJIHOVIH ZLOGLASNIH ROJAKOV S SARDINIJE

V Rimu ugrabili sina premožnega kmetovalca

400 milijonov lir odkupnine - Aretirali so dva sardinska pastirja, več osumljenih oseb pa priprli - Ugrabljenega univerzitetnega študenta še niso našli

RIM, 29. — Čeprav se je dogodek pripetil že v začetku tedna, se je šele danes zvedelo, da so neznani zlikovci ugrabili 22-letnega sina premožnega kmetovalca Itala Bonanna, Egidia, ki študira pravo na rimski univerzi. Takoj po prijavi ugrabitve so se policijske in karabinjerske sile lotile v največji tajnosti preiskave, med katero so se poslužile policijskih psov, helikopterjev in izrednega števila motoriziranih agentov.

Predvčerajšnjim, to je tri dni po ugrabitvi, je Bonanno dobil ekspresno pismo z zahtevo 400 milijonov lir odkupnine. V drugem pismu pa so mu ukazali kaj naj stori in kje naj pusti denar. Ugrabitelji so se tudi telefonsko oglasili in verjetno si niso pričakovali, da so jim preiskovalni organi na sledi.

Danes so v neki gostilni v Ulici Casilina aretirali dva sardinska pastirja, ki sta bila zapletena v ugrabitvi in sta imela nalogo, da dvigneta odkupnino. Pastirja, 31-letni Domenico Asole in 20-letni Giovanni Brundu, oba iz Sardinije, sta pred zimo pripeljala čredo na pašo v okolico Rima. Brundu je prišel v gostilno s svojim fiatom 1100, Asole pa z izposojenim fiatom 1500.

V avtomobilih in v suknjičevem žepu Brunduja so karabinjerji našli dokaze soudeležbe obeh pri ugrabitvi univerzitetnega študenta. V notranjosti fiata 1500 so odkrili dva samokresa, v fiatu 1100 pa robec, ki naj bi bil po navodilih ugrabiteljev, spoznavni znak osebe, ki bi ji morali izročiti denar. Pri Brunduju so našli tudi točen oris poti, ki bi jo moral prevoziti z rdečim motornim kolesom Bonannov oče.

Karabinjerji so danes odkrili tudi hišo, v kateri je bil Bonanno ujetnik ugrabiteljev. Hiša, ki je kakih 190 km od Rima, je bila ob prihodu karabinjerjev prazna. Karabinjerji so aretirali še enega osumljenca, agenti rimskega letečega oddelka pa naj bi priprli še dve osebi. V hribovitem predelu blizu Norcie so policijske in karabinjerske sile izvedle obkoljevalno akcijo, ker menijo, da so se ugrabitelji zatekli z Bonannom v ta predel Umbrie.

Osebo, ki so jo karabinjerji aretirali v bližini Norcie, so identificirali za Francesca Arbaua. Tudi ta je po rodu s Sardinije in je po poklicu ovčji pastir. Zvedelo se je, da policijska in karabinjerska akcija proti ugrabiteljem poteka na strmih pobočjih hriba Arquata na meji med Umbrio in Abruzzom v višini 1500 m.

«Relazioni religiose» pišejo

Južnotirolski duhovniki in nekdanji... Sifar

RIM, 29. — Ko je Giovanni De Lorenzo, bivši poveljnik vojaške obveščevalne službe, povedal med znanim rimskim procesom, da se je nekdanji Sifar ukvarjal z nekaterimi južnotirolskimi duhovniki in da je pripravil zanje politične karakteristike se je del časopisja zgražal, češ, da je to preganjanje duhovščine.

Bilten «Relazioni religiose» pravi, da ne ve kaj je Sifar delal ali česa ni delal, z gotovostjo pa lahko reče, da je veliko duhovnikov nemške etnične skupine na Južnem Tirolskem vedelo za delovanje nacističnih atentatorjev. «Vemo tudi, da so nekateri avstrijski in nemški duhovniki sodelovali pri nacistični agresiji na italijansko republiko». Nekdanji Sifar je, vsaj v tem primeru, izpolnjeval svojo dolžnost in take ljudi bi bilo treba še sedaj kontrolirati.

«Še vedno so simpatije nemške duhovščine iz Gornjega poadižja do bavarskega "vatikana" prevelike», zaključuje agencija svojo izjavo.

BOGOTA, 29. — Tudi v Kolumbiji je neurje z nevihtami. Slabo vreme je zajelo predvsem srednji in zapadni del dežele. Doslej je umrlo približno 48 oseb, škode je za milijon dolarjev, veliko ljudi pa je ostalo brez doma.

Zaradi slabega vremena je avtobus, ki je prevažal delavce, zletel v reko Guaso z višine 125 metrov. Pri nesreči je na kraju, ki leži 130 km severno od Bogote umrlo 18 oseb, 19 oseb pa je bilo ranjenih.

IZŠLA JE KNJIGA O BRITANSKI TAJNI SLUŽBI

Z lažnim horoskopom zvabili Hessa v Anglijo

Načrt je pripravil avtor romanov «007»

LONDON, 29. — Britanska tajna služba je s tem, da je «privabila» Hitlerjevega delfina Rudolfa Hessa maja meseca 1941. leta v Anglijo, dosegla izreden uspeh, vendar je istočasno vlada napravila največjo napako, ker ga je proglasila za norega. O tem piše v knjigi «Zgodovina britanske tajne službe», ki je izšla v Londonu, Richard Deacon.

Avtor knjige piše, da je britanska vlada pokazala v zadevi Hess izredno nesposobnost, kar je marsikaterega presenetilo. Iz bojazni, da bi bil filonemški vpliv v višjih slojih britanske družbe še močan, vlada ni hotela v celoti izkoristiti Hessovega bega iz nacističnega področja. Posledica tega je bila, da je britansko uradno stališče o Hessu v celoti soglašalo z nemškim, to je, da je bivši delfin nor. Nemci, trdi avtor knjige, so se oddahnili, ko so zvedeli na kak način so se britanske oblasti lotile zadeve.

Po Deaconovem mnenju, so Hessa zvabili v Anglijo s pomočjo lažnega horoskopa. Znano je bilo namreč, da Hess ni storil ničesar brez horoskopa. Zaradi tega je avtor romanov z Jamesom Bondom («007») Jan Fleming, ki je bil tedaj v tajni službi britanske mornarice, pripravil načrt, ki ga je obrazložil dvema prijateljema. Eden od teh je delal v drugem odseku britanske vohunske službe, drugi pa je bil zaposlen v Švici in je bil tudi izvedenec za astrologijo.

Hess si ni samo želel miru z Anglijo, temveč je bil mistik, vrhutega pa je vneto proučeval astrologijo. To je izrabil Flemingov agent v Švici, ki se mu je posrečilo spraviti Hessa v stik z astrologom, ki je delal za britansko tajno službo. Temu je bilo dovolj, da je Hitlerjevemu delfinu omenil, da je 10. maj zelo primeren dan za mirovno potovanje in da zvezde nakazujejo Škotsko za najbolj pripraven kraj za to misijo. In res je Hess 10. maja ponoči usmeril svoje osebno letalo na Škotsko, kjer se je spustil s padalom.

Avtor knjige pravi tudi, da sta Hitler in Ribbentrop pripravila načrt ugrabitve, vedno seveda med vojno, Windsorskega vojvode in njegove žene. Ugrabiti bi ju morali med lovom v okolici Madrida. Toda britanska tajna služba je v zadnjem trenutku popolnoma slučajno zvedela za zadevo in preprečila ugrabitev.

V COSENZI IN RIMU

Pijani oče ustrelil hčer ljubosumni mož ubil ženo

COSENZA, 29. — Devetintridesetletni gozdarski delavec Giovanni Leonetti je po sporu z ženo, ki jo je odgnal skupno s hčerkama z doma, v pijanosti ustrelil 9-letno hčerko Angelino in ranil 34-letno ženo Ersilio Tropeo. Leonetti je z naperjeno puško in popolnoma pijan čakal, da se vrne žena domov. Komaj je mala Angelina odprla vrata, jo je oče ustrelil v čelo in nato streljal tudi proti ženi, ki je priskočila hčerki na pomoč. Leonettija so aretirali, ranjeno ženo pa so odpeljali v bolnišnico.

* * *

RIM, 29. — Triinpetdesetletni Raffaele Di Donato je danes malo pred 17. uro ubil 64-letno ženo Filomeno Ghirelli, ki se je zdravila v rimski kliniki San Raffaele. Di Donato je bil prepričan, da ga žena vara z nekim natakarjem in ko se je po enomesečni odsotnosti z doma vrnil v Rim, je opazil, da je žena vzela iz banke 200.000 lir. Ker je sumil, da je to vsoto dala ljubimcu, jo je pretepel tako, da je morala na zdravljenje v kliniko. Danes popoldne jo je prišel obiskat in po kratkem sporu je potegnil izpod suknjiča nož in ga trikrat zasadil v ženino telo: dvakrat v srce in enkrat v trebuh. Po umoru je Di Donato odšel v čakalnico, kjer so ga policijski agenti aretirali.

Ob Saragatovem obisku v SFRJ

Čudno stališče «Glasa koncila»

RIM, 29. — Zagrebški katoliški list «Glas koncila» je zavzel do Saragatovega obiska v Jugoslaviji čudno stališče. O obisku ni napisal niti vrstice, dan pred Saragatovim prihodom je objavil neprimerne pripombe, ki so jih dali nekateri škofi in začel polemiko s tistimi, ki so kritizirali tako nespodobno vedenje.

COMO, 29. — Sodišče v Comu je izreklo razsodbo v procesu, ki je obravnaval pretihotapljenje cigaret v železniškem vagonu. Štiri obtožence je oprostilo kazni zaradi pomanjkanja dokazov, obsodilo pa je 43-letnega postajnega načelnika Egista Bramanija in 36-letnega Ermanna Longontja, prvega na štiri mesece zapora in 80 milijonov denarne kazni, drugega na šest mesecev zapora in 120 milijonov denarne kazni.

Železniški vagon so priključili v Rotterdamu in skrili cigarete med tovor celuloze.

NEDALEČ OD CAGLIARIJA

52 ranjenih zaradi iztirjenja vlaka

CAGLIARI, 29. — Verjetno zaradi starih avtomobilskih gum, ki so jih morda otroci med igranjem pustili na tračnicah, se je včeraj iztiril kakih 500 m pred Cagliarijem vlak, ki je privozil iz Olbije. V vlaku, ki je imel tudi nekaj tovornih vagonov, je bilo kakih 100 do 150 potnikov, v glavnem delavcev in študentov.

Iz razbitin so potegnili 52 ranjencev, ki so jih z rešilnimi avti Rdečega križa, policije, karabinjerjev in gasilcev odpeljali v bolnišnice. Medtem ko so večini nudili le prvo pomoč, so 22 pridržali s prognozo okrevanja v 7 do 90 dneh pod zdravniško oskrbo. Policija je uvedla preiskavo.

Na mednarodnem avtomobilskem salonu v Turinu je razstavljen tudi ferrari 365 GTS/4 s Pininfarinovo karoserijo

VRSTA NESREČ ZARADI NEPREVIDNE VOŽNJE V MEGLI

Verižna trčenja na tekočem traku: štirje mrtvi in dvajset ranjenih

V nesrečo na sončni avto cesti je bilo zapletenih približno sto vozil vseh vrst

BUSTO ARSIZIO, 29. — Zaradi goste megle je prišlo danes na avtocesti Milano - Laghi do verižnih trčenj, ki so zahtevale tri človeška življenja, deset oseb pa je bilo ranjenih. Prva serija verižnih trčenj se je pripetila med Bustom Arsiziom in Castellanzo, kjer je fiat 1500 trčil v pred njim vozeči tovornjak. Nekaj minut kasneje pa je do trčenja prišlo kakih 400 m dlje na pasu za prehitevanje. V to nesrečo je bilo zapletenih več vozil: dva tovornjaka s prikolicami, dva poltovornjaka in trije osebni avtomobili. Pomožni šofer tovornjaka, ki je trčil v ustavljena vozila, 59-letni Giuseppe Androni iz Angere (Varese), je stopil iz kabine in se postavil na sredo ceste, da bi opozoril prihajajoča vozila na nevarnost. Poskus, da prepreči nadaljnje nesreče pa je šofer plačal z življenjem. Vanj se je namreč z vso hitrostjo zaletel fiat 1500, ki je nato treščil v tovornjak. Androni je umrl na mestu, šofer fiata 1500 pa je med prevozom v bolnišnico podlegel poškodbam.

* * *

LODI, 29. — Na sončni avtocesti je prišlo, vedno zaradi megle, do verižnega trčenja, v katerega je bilo zapletenih približno 100 vozil. Kljub verižnim nesrečam, zaradi katere so morali cele štiri ure prekiniti promet po cesti, je bila samo ena smrtna žrtev, medtem ko je bilo ranjenih deset. Od teh je samo eden v smrtni nevarnosti.

* * *

BARLETTA, 29. — Štiridesetletni župnik iz Polceniga pri Pordenonu Antonio Santini je danes izgubil življenje, ker je njegovo vozilo zašlo s ceste in treščilo v zid. Do nesreče je prišlo, ker je počilo prednje kolo duhovnikovega vozila.

Ena od številnih uničenih stavb v Banjaluki

REVIJA «MLADA AFRIKA» PIŠE...

Po umiku Angležev z one strani Sueza

Bo Japonska prevzela mesto Velike Britanije?

Ko so se pred nedavnim začele vrstiti izjave najvidnejših in najodgovornejših ljudi iz Washingtona, da se bodo vojaške sile ZDA «v doglednem času» umaknile iz Južnega Vietnama, je marsikdo zmajal z glavo, kajti vse zagotavljanje, da bodo vlogo ameriških sil prevzele sile južnovietnamske kvizlinške vlade, ne prepriča nikogar, ko pa je vendarle znano, da so vse dosedanje «vladne preosnove» v Sajgonu zalegle toliko kot nič, ko niso v vlado še nikoli prišle sile pretežne večine prebivalstva. V primeru, če bi se ameriške sile zares umaknile iz Vietnama, bi se razmere v kratkem sprevrgle in oblast bi prešla v roke tistih, proti katerim se Američani že več let borijo. Tega ne trdimo le mi, pač pa so tega mnenja mnogi tudi zelo visoki predstavniki ameriškega javnega življenja. Nekaj takega je rekel sam pok. Robert Kennedy.

Iz tega izhaja, da bodo morale ZDA igrati «žandarja» še dolgo. In to ne le v Vietnamu, pač pa po vsej Aziji, kajti vsak umik ameriških sil iz raznih strateških točk bi znal zamajati «ravnotežje», ki da «ohranja mir» v tem delu sveta. Posredno to potrjujejo tudi sami Američani. O tem najzgovornejše priča kratek članek, ki ga je pred nedavnim objavila publikacija «Mlada Afrika». Pisec v svojem članku zatrjuje, da je Washington naročil ali bolje ukazal Japonski, naj prevzame mesto, ki ga je do sedaj imela «vzhodno od Sueza» Velika Britanija. Ne prisegamo na to, kar piše omenjena publikacija, vendar menimo, da revija ni daleč od resnice, ko piše:

«Na zahtevo ZDA se bo japonska vojna mornarica, prvič po letu 1945, pojavila v lukah Indije, Pakistana, Cejona, Tajske, Filipinov, Avstralije, Malezije, Nove Zelandije, Singapura in Tajvana. Namen te demonstracije sile je, da se pokaže azijskim narodom, da skorajšnji umik in odhod britanskih vojaških enot, stacioniranih vzhodno od Sueza, ne bo ustvaril «vojaške praznine».

«Britanci bodo izpraznili svoja vojaška oporišča vzhodno od Sueškega prekopa do leta 1970. Umaknili bodo tudi svojo vojno mornarico in svoje letalske sile. Vest o tem je bila potrjena na nedavnem zasedanju Commonwealtha v Londonu.

«Avstralija in Nova Zelandija sta po dolgem previdnem molku zavzeli stališče: iz finančnih razlogov — sta rekli — bi jima ne ustrezalo prevzeti vlogo, ki jo je doslej imela Velika Britanija, s katero pa že sodelujeta v Indijskem oceanu in na Pacifiku.

«Proti svoji volji pa sta ti dve državi «pristali», da bosta vendarle «nekoliko prisotni» na tem področju. Le toliko, brez slehernih podrobnosti, brez točnejših obveznosti ali česa podobnega.

«Zato so Američani napravili močan pritisk na Japonsko, da naj se tudi ona, pa čeprav diskretno, pojavi na azijskih morjih ter na področju Pacifika. Cesarstvo vzhajajočega sonca — menijo v ZDA — je tako ekonomsko, kot tudi tehnično sposobno, da prevzame to odgovorno nalogo nase.

«Vprašanje je le, ali bodo Japonci pripravljeni prevzeti nase to nalogo. Posebno velja to po porazu, ki so ga Japonci doživeli v drugi svetovni vojni, po atomskem napadu, ki so ga prvi in edini doživeli. Po teh izkušnjah so Japonci bolj naklonjeni miru in ne vojni, ali vsaj vojski,» — zaključuje «Mlada Afrika», ki objavlja tudi zemljevid angleških oporišč na tem področju.

Kakor je znano, je britanska vlada že pred časom sklenila umakniti svoje sile «z onstran Sueškega prekopa». Sedaj se bo torej evakuacija zaključila. Ali bodo Japonci zares prevzeli njeno mesto? Nismo prepričani o tem, kar zatrjuje «Mlada Afrika», da bi namreč Japonska ne bila pripravljena prevzeti vlogo Velike Britanije, ko pa že skozi vso svojo zgodovino teži za tem, da bi zagospodarila v Aziji. Res je, da to ni težnja japonskega ljudstva, pač pa vodilnega razreda s sedanjo vlado vred. Vprašanje je, kaj bi na to odgovorila ulica. Doslej se je tokijska vlada morala že večkrat otepati z neredi, ki so jih povzročile «vojaške zadeve», na primer pristajanje na ameriška oporišča v deželi.

Sicer pa se bodo ZDA tudi v tem primeru «odrezale», kot so se v Evropi, kjer so glavno težo vojaškega zavezništva poverile bivšemu sovražniku Zahodni Nemčiji.

Slovito letoviščarsko mestece Rab na istoimenskem otoku na gornjem Jadranu, posneto iz nekoliko nenavadnega zornega kota, z jugovzhodne strani.

SPOMINI NA PRAŠKA LETA PRED PRVO VOJNO

Vloga Ivana Zormana in revije «Omladina»

Ko je revijo prevzel v roke Ivan Zorman, je povsem spremenila svojo smer - Strnjevanje mladih sil z Balkana

Konec julija se je v Ljubljani Ana Cvec spomnila 80-letnice ustanovitelja Narodne galerije in njenega prvega ravnatelja Ivana Zormana. Komaj poldrugi mesec pozneje, 14. septembra, pa je jubilant Ivan Zorman umrl.

Ivan Zorman je bil praški študent. Od 1910. do izbruha prve svetovne vojne je študiral v Pragi arhitekturo na tamkajšnji tedanji tehnični visoki šoli. Že od vsega začetka je Ivan Zorman globoko posegel v tedanje kulturno udejstvovanje slovenskih študentov v Pragi. Z materialno podporo, ki jo je dobival od staršev iz Šiške, je skupno z bratom Vinkom, prav tako študentom, najel na Vinohradih v Pragi rodbinsko stanovanje in v njem uredil slovensko kuhinjo, okoli katere je zbral kolonijo slovenskih študentov, ki so se v tej kuhinji hranili, hkrati pa tvorili tudi nekak domač kulturni center, iz katerega so vodili mesečno revijo «Omladina», ki je bila glasilo slovenskega narodno-radikalnega dijaštva. Izdajali so tudi Dijaški koledar — almanah in vodili znanstveno knjižnico.

Kolikor se spominjam, so bili v tem slovenskem študentovskem krožku med drugimi tudi visokošolci Gašpar Pehle, Ivan Mohorič, poznejši minister za trgovino in gospodarski pisatelj, nadalje Saša Železnikar, poznejši urednik Trgovskega lista, medicinec Boris Šlajmer, pianistka Dana Kobler in njen brat Vinko, poznejši sodelavec v Manjšinskem institutu.

V šolskem letu 1909-1910 sta pred Zormanom vodila uredništvo mesečnika «Omladina» poznejša univerzitetna profesorja Vekoslav Zalokar in Fran Ksaver Zavrnik. V jeseni 1910. je narodno radikalno študentovsko gibanje stopilo v drugo fazo svojega razvoja. Ustanovitelji revije so po končanih šolah prešli v praktično življenje in začeli zavzemati razne javne funkcije. Glasilo «Omladina» je prevzel v roke Ivan Zorman, ki je revijo vodil kot izdajatelj in urednik skupno s konzorcijem, ki v listu ni bil pobliže naveden. Dejanski urednik je bil Ivan Zorman s svojim štabom ožjih sodelavcev. Na njegov naslov je prihajala tudi pošta.

Ivan Zorman je bil resen, tih mladenič. Bil je gmotno dobro stoječ, kajti njegov oče je bil trgovec. Bil je vedno čedno oblečen in njegov nastop je bil vedno nastop človeka, ki ve, kaj hoče.

Na seznamu udeležencev «romanja» v zlato Prago leta 1885, ko so Slovenci šli na proslavo otvoritve Narodnega divadla, sta bila tudi Zormanov oče Ivan in slovenski pesnik Simon Gregorčič. Udeleženci so prinesli tedaj iz Prage tudi fotografijo, ki jo je napravil tedanji najboljši praški fotograf. Fotografija je bila v Ljubljani tudi razstavljena. Podroben opis izleta pa je bil objavljen, za kar je poskrbel vodja izleta Ivan Hribar, iz tega moremo sklepati, da je imel Ivan Zorman že z doma privzgojeno prijateljstvo do Čehov in Češkoslovaške.

Hkrati pa je imel Ivan Zorman tudi vse osnovne značilnosti, ki so potrebne za voditelja nekega idejnega dijaškega gibanja. Praško slovensko študentovsko društvo je leta 1911 ubralo novo smer Gibanje slovenskih študentov je prevzelo smer znanstvene, politične in umetniške vzgoje visokošolcev. Ivan Zorman je v glasilo gibanja, «Omladino», uvedel novo rubriko z naslovom «Maske in profili», v kateri so objavljali svoja dela številni mladi študenti, kot n.pr. koroški rojak Albin Ogris iz Borovelj, Jozo Jurkovič, tržaški rojak prof. Lavo Čermelj, ki so pisali temeljite članke s področja svetovne književnosti in z drugih področij in tako širili obzorje slovenski visokošolski mladini.

Novi letnik revije je leta 1911 Ivan Zorman začel s sliko T. G. Massaryka, dejansko z njegovo umetniško risbo, ob 60-letnici rojstva tega velikega poznejšega državnika, z obširnimi članki o njegovem delu.

V društvu «Adrija» so uvedli narodnoobrambni odsek, ki je pod vodstvom študenta tehnike Mačkovška razpravljal o vprašanjih obmejnih Slovencev in o delovanju društev Ciril-Metodove družbe, ki so jo na občnem zboru modernizirali z uvedbo potujočih učiteljev in narodnoobrambnih tečajev v Ljubljani, Mariboru in Celju Na teh tečajih so predavali dobri poznavalci razmer na obmejnih področjih J. Mačkovšek, I. Prekoršek, M. Štibler, A. Beg, R. Fux, A. Reisman, A. Hren in drugi.

Urednik revije Ivan Zorman se je omejil na pisanje uvodnikov in na razmotrivanje o slovenski upodabljajoči umetnosti. Loteval se je tudi kritičnih presojanj umetniških razstav v ljubljanskem Jakopičevem paviljonu. V Pragi sami pa je vodil posamezne društvene odseke za umetniške razstave in pisal kritike o važnih novih knjigah.

Leta 1914 je Ivan Zorman uvedel v reviji umetniško prilogo in izdal najprej Tratnikovo risbo «Senca življenja» s socialnim motivom revščine, nato pa sliko Dolinarjevega kipa «Gubec».

V predvojnem letu to je 1914, so se v «Omladini» množili članki o socializmu in o jugoslovanskem vprašanju. Jugoslovanska društva v Pragi so tedaj pristala na to, da se združijo in preselijo v skupne prostore, ki jih je v ta namen ponudila sama praška občinska uprava — brezplačno. Politična oblast pa ni odobrila pravil tega skupnega društva Jugoslovanov v Pragi, kjer bi naj Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari delovali skupno, kajti tedaj so bili celo Slovenci in Hrvati ter Srbi v smislu državne pripadnosti ločeni.

V znanstveni knjižnici je Zorman izdal knjigo Gustava Le Bona z naslovom «Psihologični zakoni razvoja narodov» Zorman je izdajal tudi letni dijaški almanah s koledarjem in s kazalom organizacije dijaških zasebnih prenočišč, ki je tedaj bil zelo dobrodošel dijakom ob počitniških potovanjih.

Sploh so tedaj srednješolci in visokošolci ob počitnicah veliko potovali in pri tem izkoriščali možnosti, ki so jih nudila tako imenovana ferialna društva, ki so imela svoje odseke v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuju, Gorici, Trstu in drugod. Sem spada namreč tudi tržaško društvo Balkan. Povsod so tedanji študenti ustanavljali ljudske knjižnice, za katere so sami nabirali sredstva in organizirali predavanja.

Dr. AVGUST REISMAN

ZA NAS IZREDNO VAŽNO DOKUMENTARNO GRADIVO

Iz knjige «Aula IV»

Vsi procesi proti Slovencem in Hrvatom in drugim antifašistom iz Jul. Krajine pred fašističnim Posebnim tribunalom (1927-1943)

10.

Sodba št. 42 od 20. 10. 1934. Predsednik Gauttieri — Poročevalec Buccafurri.

Peta skupina furlanskih komunistov. Glej sodbe štev. 38, 39, 40, in 41 (Pripadnost KPI in propaganda.)

Foschiatti Primo, Feleto (Vi), 27. 11. 1907, zidar	1	6	—
Assaloni Altieri, Tavagnacco (Vi) 20. 2. 1907, kotlar	2	6	—
Bonassi Settimo, Videm 19. 4. 1913, mizar	2	—	—
Dosmo Arturo, Tavagnacco (Vi) 31.7.1908, delavec	2	—	—
Favretti Umberto, Nemčija 20. 7. 1908, električar	2	—	—
Muccin Amilcare, Videm 15. 10. 1912, delavec	2	—	—
Tonino Armando, Videm 16. 3. 1913, mizar	2	—	—
Turco Luigi, Ahten (Vi) 8. 12. 1910, mehanik	2	—	—

Sodba štev. 45 od 30. 10. 1934. Predsednik Le Metre — Poročevalec Presti.

Tajni sestanki, zbiranje skladov za «Rdečo pomoč», široka propagandistična dejavnost z razpečavanjem časopisa v slovenskem jeziku «Delo». To so glavne dejavnosti skupine komunistov, ki deluje v Julijski krajini, še posebno v Vipavi leta 1933. (Ustanovitev KPI, pripadnost isti, propaganda.)

Feriancic Ignazio, Vipava (Go) 17. 7. 1886, mlinar	5	—	—
Doles Giovanni, Postojna (Ts) 18. 4. 1876, žagar	oproščen		
Furlani Agostino, Koper (Ts) 18. 9. 1891, mizar	5	—	—
Ivancich Francesco, Koper (Ts) 27. 9. 1907, kmet	2	—	—
Kriznic Giuseppe, Št. Peter (Go) 9.2.1910, delavec	oproščen		
Leban Antonio, Vipava (Go) 1. 5 1878, trgovec	4	—	—
Reseta Luigi, Vipava (Go) 22. 12. 1893, kmet	oproščen		
Silli Giuliano, Št. Peter (Go) 5. 10 1906, kmet	5	—	—
Svetina Giovanni, Milje (Ts) 16. 2. 1906, zidar	2	—	—
Trevisan Francesco, Št. Peter (Go) 15.8.1874, kmet	oproščen		

Sodba štev 49 od 17. 11. 1934. Predsednik Gauttieri — Poročevalec Lanari.

Komunistična skupina, ki je delovala v letu 1933 v raznih krajih Julijske krajine, Karis in Budicin, ki sta bila poklicana na služenje vojaškega roka v Spezio, ustanovita tu med mornarji celico. (Ustanovitev KPI, pripadnost isti in propaganda.)

Frausin Giorgio, Milje (Ts) 2. 1. 1910, delavec	5	—	—
Budicin Giuseppe, Rovinj (Istra) 27. 4. 1911, brivec	7	—	—
Crismani Bernardo, Milje (Ts) 10. 11 1872, tesar	4	—	—
Karis Mario, Trst, 8. 1. 1911, delavec	16	—	—
Macari Antonio, Červinjan (Vi) 13.12.1896, mornar	4	—	—
Nadovich Matteo, Rovinj (Istra) 18 2. 1896, kmet	2	6	—
Opara Francesco, Milje (Ts) 4. 10. 1901, mehanik	3	—	—
Pobega Giovanni, Milje (Ts) 1. 6. 1898, tesar	4	—	—
Postogna Albino, Milje (Ts) 6. 12. 1876, strojnik	4	—	—
Privileggio Giorgio, Rovinj (Istra) 6. 8. 1912, kovač	4	—	—
Robba Antonio, Milje (Ts) 26. 3. 1899, mizar	2	6	—
Sasso Giulio, Milje (Ts) 24. 4. 1909, tesar	2	6	—

Sodba štev. 53 od 21. 11. 1934. Predsednik Gauttieri — Poročevalec Lanari.

Dva postojnska delavca sta bila v oktobru 1933 aretirana, ker sta izražala svoja antifašistična občutja. Njuna pripadnost iredentističnemu združenju «Orjuna» ni bila dokazana. (Protidržavna propaganda.)

Taucar Carlo, Slavina (Go) 4. 11. 1901, tiskar	2	—	—
Biziak Vladimiro, Postojna (Ts) 2. 2. 1888, čevljar	1	6	—

LETO 1935

Sodba štev. 2 od 3. 1. 1935. Predsednik Le Metre — Poročevalec Buccafurri.

Skupino komunistov s Koprskega, ki je delovala v povezavi s tržaško organizacijo, v februarju 1934 odkrijejo na podlagi seznama navzočih na nekem tajnem sestanku. (Ponovna ustanovitev KPI, pripadnost isti, komunistična propaganda.)

Tedesco Ferdinando, Pobegi (Istra) 24.3.1897, kmetovalec	7	—	—
Bolsi Giuseppe, Milje (Ts) 5 11. 1899, delavec	3	—	—
Ciacchi Antonio, Milje (Ts), 17. 12. 1890, kamnosek	3	—	—
Pobega Angelo, Pobegi (Istra) 26.1.1906, kmetovalec	5	—	—
Pobega Beniamino, Pobegi (Istra) 3 7 1911, kmetovalec	3	—	—
Vattovaz Ernesto, Čezarji (Istra) 26. 10 1902, kmetovalec	12	—	—
Vidali Lorenzo, Piran (Istra) 28 1. 1903, delavec	10	—	—
Vattovaz Nazario, Čezarji (Istra) 14. 1. 1906 kmetovalec	8	—	—
Sidari Pobegi (Istra) 13. 3. 1913, mehanik	3	—	—

Sodba štev 13 od 26. 2. 1935 Predsednik Gauttieri — Poročevalec Buccafurri

Tržaški pomorščak se 5. 6. 1934 izkrca s «Saturnie» s komunističnimi brošurami. Ga pripreja, nato aretirajo še brata (Komunistično združevanje in subverzivna propaganda.)

Lizzul Matteo Pahor Labin (Istra) 27. 2 1902 kmetovalec	3	—	—
Lizzul Marino, Labin (Istra) 15. 6 1909 pomorščak	2	6	—

Sodba štev 25 od 12. 4 1935. Predsednik Gauttieri — Poročevalec Lanari

Tik pred fašističnim plebiscitom je tržaška kvestura v februarju in marcu 1934 izvedla številne hišne preiskave in staknila mrežo skupine tržaških komunistov ki so delovali v ladjedelnici Sv. Marka. (Organizacija KPI, subverzivna propaganda.)

Soliera Ermanno, Trst 27 2 1910	4	—	—
Ervato Mario, Trst 28 11 1911, učar	2	—	—
Fafak Giovanni, Trst 29 7. 1904, kotlar	3	—	—
Simsic Giuseppe Krmin (Go) 18 3 1904 kotlar	2	—	—
Sorgo Giovanni, Pulj 5 1. 1908 kovač	2	—	—
Vattoviani Ermenegildo, Rižana (Istra) 17. 7. 1907, delavec	4	—	—
Zavadlal Romano, Trst 14 9 1904, premikač	4	—	—

Sodba št. 27 od 6. 5. 1935. Predsednik Le Metre — Poročevalec Buccafurri

Začne se nova serija procesov proti komunistom Furlanije-Julijske krajine, ki sta ju odkrili v maju 1934 tržaška kvestura ter posebna grupa Ovre. Njihova organizacija je delovala na petih področjih: 1 Tržič in Ronke, 2 Zagraj in Gradiška; 3. Krmin in Kapriva, 4 Nabrežina Općine in Srbina; 5. Oglej Terzo, Paludi Červinjan Na 107 aretiranih jih 70 pride pred sodišče. (Komunistično združevanje, subverzivna propaganda.)

Papazzi Aristo, Ciano D'Enza (Re) 3.1 1908, delavec	20	—	—
Godeas Giovanni, Mariano (Go) 15 11 1901, mehanik	16	—	—
Donda Camillo, Brazilija 15. 1. 1894, zidar	18	—	—
Comar Angelo, Ronke (Go) 24. 2. 1906, brivec	16	—	—
Colja Felice, Komen (Go) 24. 9. 1909, klesar	6	—	—
Padoan G. Battista, Krmin (Go) 25. 6. 1909 tesar	16	—	—
Calligaris Egone, Zagraj (Go) 3. 11 1908. sedlar	6	—	—
Furios Vittorio, Oglej (Vi) 25. 6. 1906, delavec	6	—	—
Olivo Lucia, Chiopris (Vi) 20. 12. 1910, gospodinja	4	—	—
Grobissa Giovanni, Ronke (Go) 24. 8. 1903, dealvec	2	—	—
Micheli Domenico, Brazilija 1. 2. 1894, vozar	6	—	—
Modest Luigi, Oglej (Vi) 14. 5. 1903, prodajalec rib	6	—	—
Malic Giovanni, Tržič (Go) 8. 7. 1910, tesar	5	—	—
Fain Giovanni, Krmin (Go) 30. 12. 1905, mizar	6	—	—
Macorig Giuseppe, Krmin (Go) 19. 6. 1909, delavec	4	—	—
Famea Giuseppe, Krmin (Go) 4. 9. 1905, zidar	6	—	—
Boschi Romano, Krmin (Go) 23. 6. 1909, električar	6	—	—
Bigot Giuseppe, Krmin (Go) 30.5.1903, kmetovalec	5	—	—

(Nadaljevanje sledi)

OB KATASTROFI, KI JE ZADELA BANJALUKO IN OKOLICO

Znanstveniki računajo že s preprečevanjem potresa

Sovjetski znanstvenik Fedotov o napovedovanju potresov
Trije načini, kako bi se potresni sunek mogel «razdrobiti»

Kakor so poročali jugoslovanski časopisi, je vodja seizmološkega geofizikalnega laboratorija na Golovcu pri Ljubljani inž. Vlado Ribarič v ponedeljek sporočil v Banjaluko, naj se po prvih dveh potresnih sunkih pripravijo na nove, ker da se bo potresna dejavnost verjetno nadaljevala in naj se zato ljudje ne zadržujejo v poslopjih, posebno ne v šolah in javnih objektih. (Pravzaprav je bilo v Banjaluki v prvih dveh dneh vsega skupaj 15 potresnih sunkov, le da so bili trije zelo hudi, posebno tisti v ponedeljek ob 9. uri 11 minut, ko se je zamajala vsa Banjaluka).

Kako to, da je inž. Vlado Ribarič «vedel», da bo prišlo do novih potresnih sunkov? Pravzaprav, ali je možno potres predvidevati, ga napovedati?

Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanjem potresa, njegovih vzrokov in posledic, vedo povedati, da ima vsak potres določen ciklus pojavov, in se zato na osnovi tega da sklepati, kdaj gre za začetne potresne sunke in kdaj za zaključne, ko se namreč «zemlja umirja», kot temu tudi pravijo. Toda ne gre samo za takšno spoznavanje teh pojavov, namreč za diagnosticiranje med samim potresom, kajti znanstveniki so prišli že do spoznanja, da se morejo potresi — napovedati.

Pred nedavnim se je sestalo v Madridu okoli 900 strokovnjakov iz 69 dežel na mednarodni geofizikalni konferenci, kjer je posebno pozornost pritegnil nase ameriški geolog prof. Jack Oliver s svojim referatom o uspehih napovedovanja potresov. Prof. Jack Oliver poučuje na kolumbijskem vseučilišču in je znan kot odličen geolog. V svojem referatu v Madridu pa je prof. Oliver posebej omenjal izkušnje in podatke, ki jih je zbral sovjetski geolog prof. S. A. Fedotov, ki je tudi govoril o svojem dosedanjem delu in o svojih dosedanjih rezultatih. Z vsklajenim proučevanjem električnih tokov Zemlje, časa in dosedanjih potresov more sovjetski strokovnjak napovedati potres. Konkretno je prof. S. A. Fedotov na primer napovedal dan in uro ter tudi moč potresa, ki je 16. maja lani prizadel Japonsko.

Z druge strani pa je že omenjeni ameriški strokovnjak Oliver poudaril, da razpolaga sedaj Japonska s posebno agencijo, s posebnim inštitutom, ki ga je ustanovila japonska vlada in katerega namen je, proučevanje morebitnega točnega napovedovanja in tudi napovedovanje potresov. Po izjavah ameriškega strokovnjaka Olivera, sta dosegla «ohrabrujoče» rezultate tudi dva ameriška strokovnjaka.

Če znanost začenja napovedovati potrese, pa čeprav na krajši rok, smo lahko že na poti, da se v bodočnosti rešijo človeška življenja, kajti če bi bilo možno pred velikimi katastrofami pravočasno obvestiti prebivalstvo mest in metropol, bi se rešila mnoga življenja, ker bi ljudje ne ostali pod ruševinami.

Toda v znanstvenih krogih se ne zadovoljujejo več samo s tem. Znanstveniki postavljajo že vprašanja, ali bi ne bilo možno potrese tudi preprečevati. In čeprav je človek nasproti določenim prirodnim pojavom še brez moči in čeprav bi bilo nesmiselno sedaj govoriti o tem, da se dajo velike potresne katastrofe preprečiti, so nekateri strokovnjaki vendarle mnenja, da bo mogel človek v bodoče potrese tudi preprečevati. Vendar pa ne tako, da bi potres sploh preprečil, pač pa bo mogel močne potresne sunke «razdrobiti» na več šibkih sunkov, mogel bo torej hujši potres «razdrobiti» na več manjših, tako da se bo v vrsti manjših potresov sprostila enaka sila v globini zemeljske skorje, posledice potresa pa bodo neznatne, kolikor bo na površju sploh prišlo do zlih posledic potresa.

Prepustimo besedo profesorju Jacku Oliveru, ki pravi, da znanstveniki predvidevajo tri možnosti za olajšitev ali morda celo za preprečitev hudih potresov. En način je v ustvarjanju umetnih jezer na potresnih področjih, kar po navadi privede do blagih premikov v strukturi zemlje, kar privede do «zadušitve» potresa; drugi način je dovajanje voda v «praznine» v globini zemeljske skorje; tretja možnost pa je eksplozija atomske bombe v globini zemlje, kar razrahlja področje in se napetost, ki vlada na področju ublaži ali z drugimi besedami se energije sprostijo drugače kot bi se sicer.

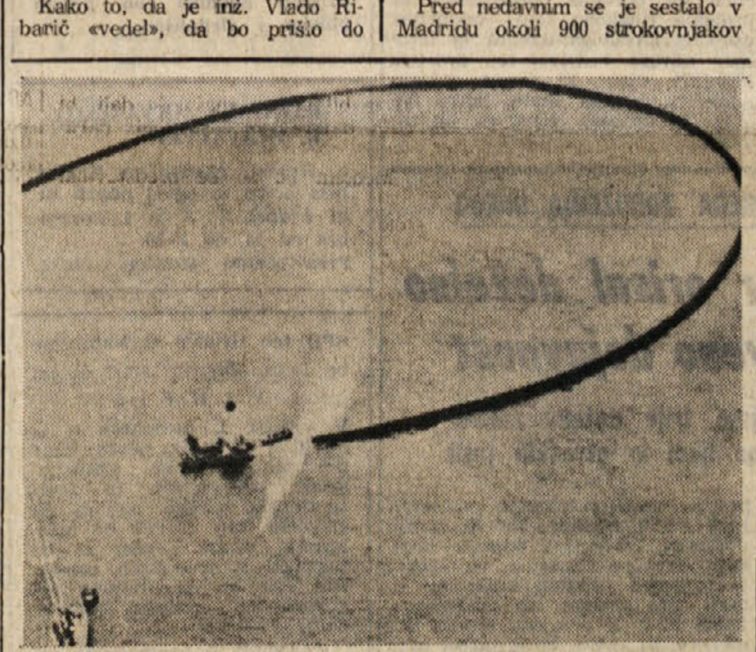

V odgovornih krogih se vedno resneje ukvarjajo z vprašanjem, kako ohraniti čista morja, ko se z večanjem prevoza nafte veča tudi nevarnost. Posebno nevarno je to v zaprtih morjih, kakršno je Sredozemsko. Na sliki «bariera proti nafti», ki baje pomaga pri velikih nesrečah, kakršna se je pripetila z ladjo Torrey Canyon.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Pompeo Pianezzola v razstavišču «La Gorgona»

V galeriji «La Gorgona» v Ul. Malcanton razstavlja prvič v Trstu znani mojster keramike Pompeo Pianezzola. Doslej je dobil že več priznanj, tako prvo nagrado beneškega bienala, mednarodne razstave Gualdo Todino in prvo nagrado z razstave beneške obrtnosti. Od leta 1948 razstavlja skoro na vseh takih prireditvah v Italiji, v tujini pa od leta 1952 še v Tokiu, New Yorku, Pragi, Madridu, Kopenhagnu, Montevideu in drugod. Vendar je v začetku Pianezzola nastopal kot slikar in je leta 1951 prejel prvi nagradi na vsedržavni razstavi akademij v Rimu in v Barletti.

Da se slikarstvu ni povsem odtujil, priča na razstavi vrsta bleščečih kolažev izjemne abstraktno novokonstruktivistične lepote, za katerih sestavo uporablja pretežno metalizirane papirje raznih barv. Pod njimi na polici pa stoje najrazličnejši predmeti izoblikovani z visokim smislom za lirično obliko, ki po svoji enostavnosti ročnega modeliranja, n.pr. skoro porcelansko tanke posode arhaičnega videza, uspešno stopnjujejo presenetljivo geometrično urejenost kolažev.

Umetniška dovršenost keramik je razumljiva za mojstra, ki se je pred odhodom na beneško akademijo izšolal na umetniški šoli za keramiko v kraju Nove pri Vicenzi, kjer je bil rojen in kjer tudi vzgaja novi naraščaj svoje stroke.

Središčni poudarek prikazanih keramik pa je v nekaterih okroglo izvedenih primerkih, ki po svoji ogromnosti zavzemajo dobršen del razstave. Pianezzola skuša verjetno najti izraz svojega časa in okolja ne toliko v strogosti oblik novega konstruktivizma, kot pa v smiselni in zato neponarejeni prizadevnosti uporabe osnovne oblike stvarstva, kot se nam kaže v okroglini sonca in lune.

V teh keramikah Pianezzola s svetlo in motno nažganimi skleninami temnih barv stremi poleg čisto umetniškega vzbuditi tudi globlji občutek prisotnosti vseustvarjajoče božanske sile, ki se bipolarno pojavlja po različni namestitvi keramik. Če vise na steni, delujejo krepko moško, kot ščiti vojščakov, kjer je satovnato središče podobno stotini budnih oči; v vodoravni legi pa so v svoji veličini nežno ženski in življenje nudeči cvetovi.

MILKO BAMBIČ

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 30. OKTOBRA 1969

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 11.50 Klavirske skladbe; 12.00 Pod farnim zvonom v Devinu; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tamburaški ansambel; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Bersa: «Sunčana polja»; 18.50 Francija v glasbi; 19.20 Melodije; 20.00 Šport; 20.35 Stoppard: «Albertov most», drama.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.35 O. Fama: «Un diario di guerra», radijska priredba; 14.20 Simfonični koncert.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Pesem za pesmijo; 8.30 Glasbeni barok; 9.00 Melodije in ritmi; 9.45 Trio Horwedel; 10.00 Prisluhnimo jim skupaj; 10.30 Pevec dneva; 11.00 Orkester Jerome; 11.15 Nove plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Ansambel Conway; 12.00, 12.45 in 14.00 Glasba po željah; 13.50 Popotovanje; 15.30 Iz operetnega sveta; 16.00 Turistične beležke; 16.40 Pevec sledi pevcu; 17.30 Ritmi za mladino, 18.00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Ital. narodne; 22.10 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.55 Giordano: «Andrea Chenier», ... in 4. dejanje; 10.35 11.06 Ura glasbe; 11.30 Zvočni trak; 12.05 Kontrapunkt; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.45 in 15.10 Nove pesmi; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Aktualnosti; 17.05 Program za mladino; 19.13 Radijska priredba; 20.15 Operetna glasba; 21.00 Baritonist Tom Krause; 22.00 Politična tribuna.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkester; 9.05 Kako in zakaj?; 10.00 Radijska priredba; 10.40 Telefonski pogovori; 13.00 Program z Ginom Cervijem; 13.35 Plošče; 14.05 Juke-box; 15.00 Nove plošče; 15.18 Srečanje s Čajkovskim; 16.00 Popoldanski spored; 18.00 Glasbeni aperitiv; 18.20 Poljudna enciklopedija; 19.00 Pevec med množico; 20.10 Stari Rim; 21.10 Radijska priredba; 21.40 Orkester; 22.40 Sestanek z Rotondom.

III. PROGRAM

10.00 Debussy in Bartok; 11.15 Schubertovi kvarteti za godala; 12.20 Casella in Salviucci; 13.00 Schubertova simfonija št. 5 in Griegov Koncert opus 16; 14.30 Plošče; 16.30 Sodobna glasba; 17.10 Francoščina; 17.40 Jazz; 18.30 Plautovi «Captivi»; 19.45 Verdijev «Ples v maskah».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.10 Orglar Biggs; 9.40 Sodobna ital. glasba; 10.20 Klavirske skladbe; 12.30 Portret avtorja: Walton; 13.30 Skladbe Pendereckega.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola: Glasbena klasika; 9.35 Orkestralna glasba; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Iz baleta «Gajane» A. Hačaturjana; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 «Pesem mladih grl»; 14.25 Plesni orkester RTV; 14.40 «Enajsta šola»; 15.40 Slovenske narodne; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Glasbeno popoldne; 18.00 Aktualnosti; 18.15 «Morda vam bo všeč»; 18.45 Naši znanstveniki; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Majda Sepe; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi; 21.00 Večer z Lojzetom Krakarjem; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Skladbe Danila Švare; 23.05 B. Frischmut: Zmota; 23.15 Trobentač Dizzy Gillespie.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Angleščina; 13.00 O gospodinjskih nakupih; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Kmetijska oddaja; 19.15 Znanstvena oddaja; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Čehov: Ena sama ženska; 22.00 Politična tribuna; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Pazi, kako govoriš; 22.10 S helikopterjem nad Kanado; 22.50 Neapeljska jesen v glasbi.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 22.25 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 10.30, 15.45 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Francoščina; 16.10 Splošna izobrazba; 17.15 Veseli tobogan; 17.45 Po Sloveniji; 18.15 Zbor iz Ptuja; 18.45 TV komedija; 19.45 Cikcak; 20.35 W. Thackeray: Semenj ničevosti; 21.25 Problemi družboslovne literature; 22.00 Smart — film.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zapustili boste trgovino in se posvetili področju, ki vam je bolj pri srcu. Ganil vas bo dokaz zvestobe.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Kar ne boste mogli storiti danes, boste storili jutri. Sproščen večer v družbi prijateljev.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Nujno je, da dvignete raven svojih sodelavcev. V neki čustveni zadevi ostanite brezkompromisni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Z nekega potovanja se boste vrnili z najlepšimi spomini. Prišlo bo pismo, ki ga nestrpno čakate.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne boste prišli zlahka do cilja, ki ste si ga zastavili. Ne nasedite nekemu natolcevanju.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Vaše stalno spreminjajoče se razpoloženje škoduje delu. Srečen dan za vsa zaljubljena dekleta.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Uspešen dan za tiste, ki se ukvarjajo s preciznimi deli. Kratkotrajno, toda prijetno doživetje.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Zelo primeren dan za neko potovanje. Nastopajte in obnašajte se bolj energično.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Uredite čimprej nekatera organizacijska vprašanja. Prizanesite mladosti.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če ste umetnik, boste danes doživeli svoj veliki dan. Vesel družinski praznik.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Preveč zaupate neki osebi, ki ste jo komaj spoznali. Draga oseba vam bo zaupala neko skrivnost

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Razvoj in dogodki vas prehitevajo, skušajte jih dohiteti. Privoščite si malo razvedrila.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 17.6, najnižja 11.7, ob 19. uri 16,4 stop., zračni tlak 1016,2 stanoviten, veter 4 km/h zahodnik, vlaga 84%, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 18,3 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 30. oktobra SONJA
Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 16.55 — Dolžina dneva 10,13 — Luna vzide ob 20,04 in zatone ob 1
Jutri, PETEK, 31. oktobra BOLFENK

V DNEH 10. IN 11. NOVEMBRA

Dvodnevno zasedanje o vlaganju tujega kapitala v Italiji in Jugoslaviji

Sodelovali bodo strokovnjaki z Reke, iz Zagreba in iz Trsta - Nov zakonski osnutek o vlaganju jugoslovanskega kapitala v tujini

V ponedeljek 10. in v torek 11. novembra bo na tržaški univerzi zanimiva in aktualna razprava o vlaganju tujega kapitala v Italiji in Jugoslaviji. Kakor je že omenil na nedavni konferenci o jugoslovanski zunanji trgovini v prostorih gospodarske fakultete dekan prof. Calzolari, se bodo ob tej priložnosti srečali v našem mestu nekateri izmed najvidnejših predstavnikov znanstvenega in poslovnega sveta iz naše dežele in iz Jugoslavije, da skupno pregledajo zadnje dosežke in možnosti vlaganja tujega kapitala v obeh deželah. Najavljen je nastop skupine reških in zagrebških strokovnjakov, medtem ko bo z naše strani na zasedanju sodelovalo več docentov z gospodarske in pravne fakultete. Razprava se bo razvila okoli «okrogle mize», ki bo trajala od ponedeljka popoldne do zvečer naslednjega dne.

Po nedavnem nastopu prof. Pretnarja, prof. Adamoviča in prof. Kyovskega v našem mestu, bo napovedano novembrsko srečanje druga obsežnejša pobuda v okviru tržaškega centra za proučevanje in dokumentacijo v Vzhodni Evropi IS DEE. Med tem časom pa se je iz Beograda izvedelo, da je delovna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki zveznega sekretariata za finance, za zunanjo trgovino in gospodarstvo, predstavniki sklada za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov, narodna banka Jugoslavije in zvezna gospodarska zbornica, pripravila osnutek zakona o vlaganju jugoslovanskega kapitala v tujini. Zakonski osnutek, za katerega vlada tudi na našem področju veliko zanimanje, določa način, kako se bodo ustanavljala jugoslovanska podjetja in podružnice v tujini, kakšne soudeležbe bodo dovoljene oziroma možne in kako se bodo finančna sredstva domačih delovnih organizacij vlagala v tuja podjetja. Zaradi aktualnosti vprašanja ne bo odveč, če si na kratko ogledamo glavne točke osnutka, pravico do ustanavljanja podjetij in podružnic ter do vlaganja kapitalov v tujini imajo vse gospodarske organizacije, ki imajo pravico opravljati zunanjetrgovinske posle in pa banke, pooblaščene opravljati plačilni in kreditni promet s tujino. Delovna organizacija, določa nadalje osnutek, sme vlagati finančna sredstva v podjetje, ki ga sama ustanovi ali ki ga ustanovi druga domača delovna organizacija ali pa tudi tuja fizična in pravna oseba. To velja tudi v primeru podružnice.

Kar zadeva soudeležbo pri kapitalu novega podjetja v tujini, sta možni dve varianti: da je kapital podjetja izključno jugoslovanski, ali da je mešan, to je deloma jugoslovanski, deloma tuj.

V poštev za vlaganje v tujini pridejo devizna sredstva, ustvarjena na osnovi zakona o deviznem poslovanju, sredstva kreditnih skladov pri bankah in podobna razpoložljivost ali pa tudi oprema, industrijske lastninske pravice in vse, kar je mogoče imeti po jugoslovanski zakonodaji za «osnovno sredstvo». Poleg tega smejo delovne organizacije uporabljati v ta namen tudi sredstva, ustvarjena s poslovanjem že obstoječih podjetij ali podružnic v tujini.

Dovoljenja za ustanavljanje podjetij oziroma za vlaganje kapitala v tuja podjetja bo izdal zvezni sekretariat za zunanjo trgovino sporazumno z zveznim sekretariatom za finance. Delovna organizacija, ki bo želela dobiti dovoljenje, bo morala poskrbeti za finančna sredstva, za transfer dobička in za repatriacijo vloženih sredstev. Dokazati pa bo morala tudi, da bo naložba pripomogla k razvoju jugoslovanskih gospodarskih odnosov s tujino in da ni v nasprotju z interesi domačega gospodarstva.

Dobiček, ustvarjen v podjetju ali v podružnici v tujini, bo delovna organizacija lahko uporabila za povečanje glavnice tega podjetja, za ustanovitev novega podjetja ali podružnice, ali pa ga bo lahko vložila v drugo podjetje v tujini. Možno bo tudi hraniti dobiček na tuji banki, to pa na osnovi posebnega dovoljenja Narodne banke Jugoslavije. Končno bo delovna organizacija lahko uvozila dobiček in ga dala na posebni devizni račun domovini.

Zakonski osnutek predvideva na koncu tudi rok repatriacije kapitala v primeru, da bo podjetje oziroma podružnica v tujini prenehala poslovati. Določen je rok 90 dni po končanem likvidacijskem postopku za prenos sredstev v domovino oziroma za njihovo naložbo v novo gospodarsko pobudo, da kar pa bo potrebno novo dovoljenje pristojnih jugoslovanskih oblasti.

Urnik trgovin za praznike

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da bodo imeli trgovski obrati v prazničnih dneh prve dni novembra sledeči urnik:

Sobota, 1. novembra: reden delovni urnik za vse trgovine, izjema: jestvine in drogerije, ki bodo odprte od 8. do 13. ure.

Nedelja, 2. novembra: vse trgovine zaprte, izjema: cvetličarne (odprte od 8. do 13. ure) in slaščičarne (odprte od 8. do 21.30).

Ponedeljek, 3. novembra: vse trgovine zaprte, izjema: jestvine in drogerije (od 8. do 19.30), cvetličarne (od 8. do 13. ure), slaščičarne od 8. do 21.30).

Torek, 4. novembra: vse trgovine zaprte, izjema: mlekarne (od 7. do 12. ure), cvetličarne (od 8. do 13. ure), slaščičarne (od 8. do 21.30).

Za žrtve potresa v Banjaluki

Olga Ban 1.000, Armid Ukmar 10.000, Valerija Kocjančič 5.000, Josip Škrk 3.000, Jože Ličen 5.000, Francka Ipavec 1.000, Danilo Štubel 10.000, Neva Colja-Succi 2.000, družina Urdih pri Sv. Ivanu 5.000, Emil Rauber 1.000, Ljubo Jančar 1.000, Franc Brus 1.000, Marta Škerlavaj 1.000, Cede Cimolin 1.000, Vinicij Stupar 1.000, Klavdij Dilli 500, Bogdan Milli 500, Jure Štavar ml. 5.000, Zorka Štavar 3.000, Ivana Kante 5.000, Emil in Tončka Colja 10.000, Leopolda Zonta in Angela Bavčar 5.000, Ljubo Černe 5.000, Giuseppe Pecorari, Ul. Foscolo 19 1.000, Lojzka in Silvana Valoppi 5.000 v počastitev pok. Stanka Švaglja daruje Zdravko Pregarc 10.000 lir.

S prejšnjim zneskom 180.388 **skupno 278.388 lir.**

Po hudi nesreči, ki je prizadela bosansko mesto Banjaluko, Slovensko gledališče v Trstu vabi vse Slovence, da se polnoštevilno udeležijo predstave «Martin Krpan», ki bo v petek, 31. t. m. ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Iztržek predstave bo v celoti odposlan bosanskemu narodnemu kazalištu v Banjaluki.

ZBIRANJE DENARNIH PRISPEVKOV ZA ŽRTVE POTRESA V BANJALUKI se nadaljuje v uredništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 od 9. do 19. ure in na upravi v Ul. sv. Frančiška 20 od 9. do 14. ure.

NUJEN POZIV

Združenje krvodajalcev v Trstu in transfuzijski center še naprej zbirata kri za žrtve potresa v Banjaluki in vabita vse meščane naj sodelujejo pri tej akciji človeške solidarnosti.

Urnik za oddajo krvi pri transfuzijskem centru v Ul. Pietà št. 2/3 je od 8. do 11. ter 17. do 19. ure.

Odgovor na vprašanje o prizivih v slovenščini in strokovnem zavodu

Podžupan prof. Lonza je poslal pismeni odgovor na zadevno vprašanje, ki ga je predložil občinski svetovalec Giorgio Cesare (PSU) glede davčnih prizivov v slovenščini. Prof. Lonza, ki je odbornik za finance, potrjuje, da so pred kratkim nekateri občani predložili ugovore v slovenščini. Ob tej priliki, pravi prof. Lonza, so bili sprejeti omenjeni prizivi in vsi zadevni akti, ki jih je nato občinski prevajalec prevedel v italijanščino. To je bilo storjeno v skladu s politično linijo sedanje občinske uprave in programskimi izjavami, ki jih je odobril občinski svet na seji 25. februarja.

Odgovore na prizive, ki so sestavljeni v italijanščini in predstavljajo naravni dokument občinske uprave, spremlja pismeni prevod, medtem ko se ustni razgovori razvijajo s pomočjo občinskega prevajalca.

Odbornica za šolstvo prof. Faragunova pa je odgovorila na vprašanje, ki ga je svetovalec Giorgio Cesare predložil glede ustanovitve slovenskega strokovnega zavoda v Trstu. Prof. Faragunova sporoča, da je šolski skrbnik z noto štev. 6962 z dne 27. 5. 1969 odposlal ministrstvu za šolstvo prošnjo za ustanovitev slovenskega strokovnega zavoda v Trstu, ki jo je predložila tržaška občina. Nato je bilo 24. septembra odposlano ministrstvu za šolstvo zdravstveno potrdilo glede šolskih prostorov, do danes pa ni prispelo nobeno zadevno sporočilo ministrstva.

Glede vesti o otvoritvi italijanskega šolskega zavoda v Bujah, šolski skrbnik pojasnjuje, da so jugoslovanske oblasti napovedale otvoritev omenjenega zavoda z začetkom šolskega leta 1970-71.

V nedeljo podelitev «San Giusto d'oro 1969»

Prihodnjo nedeljo bo predsednik skupine julijskih kronistov R. Ponis izročil umetnici Leonardi Fini priznanje «San Giusto d'oro 1969». Slovesnost bo v dvorani občinskega sveta ob 12.30. Za podelitev letošnje nagrade «San Giusto d'oro» L. Fini so se pred kratkim izrekli na posebnem referendumu vsi kronisti z našega področja.

● **V petek, 7. nov.** ob 18.30 oz. ob 19. uri bo v Ul. Roma 15/II. redni občni zbor članov deželnega Italijansko-ameriškega združenja. Dnevni red bo obsegal odobritev obračuna ter poročila nadzornikov za preteklo finančno leto, odobritev poročila izvršnega odbora in izvolitev novega vodstva za dvoletje 1969-1971. Člani, ki se ne morejo udeležiti občnega zbora, lahko pooblastijo drugega člana, da jih zastopa.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

LEVSTIK - MAHNIČ

MARTIN KRPAN

Igra v dveh delih

V petek, 31. oktobra ob 20.30 (Abonma Red A)
v nedeljo, 2. nov. ob 16. uri (Abonma okoliški)
v ponedeljek, 3. nov. ob 16. uri
v torek, 4. novembra ob 16. uri

Iztržek predstave «Martin Krpan» v petek, 31. t. m. gre v celoti v korist Bosanskega narodnega kazališta iz Banjaluke.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

Abonmaji so na razpolago vsak delavnik od 12. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma.

Slovensko gledališče, Slovenska prosvetna zveza in Primorski dnevnik

prirejajo danes, 30. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

večer v počastitev prof. Andreja Budala ob njegovi 80-letnici

Sodelovala bosta pevska zbora «Oton Župančič» iz Štandreža pri Gorici in «Jacobus Gallus» ter gledališki umetniki SG

Vabljeni vsi, ki želijo počastiti našega uglednega in zaslužnega pisatelja, kulturnega in javnega delavca ob njegovem življenjskem jubileju.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

sporoča vsem tržaškim prosvetnim društvom, da lahko nabirajo abonmaje za Slovensko gledališče še ves ta teden.

Novi abonenti bodo lahko dvignili abonma ob prvem obisku v gledališču.

RAZSTAVA AKVARELOV R. HLAVATYJA

v Kraški galeriji in Kraška hiša bosta za ogled odprti tudi v dneh 2., 3. in 4. novembra od 14. do 18.30.
Priporočamo številen obisk.

SPD Igo Gruden iz Nabrežine bo letos obnovilo stari običaj

VAHTIČ

V soboto, 1. novembra t. l., ob 16.30 bo moški pevski zbor pel žalostinke na nabrežinskem pokopališču in pred spominsko ploščo padlim na glavnem trgu. Sledilo bo polaganje cvetja. Večer se bo zaključil v društvenih prostorih, kjer bo po kratkem nagovoru na sporedu tradicionalni «vahtič»

Prireditev bo namenjena našim šolarjem. Priporočamo staršem najmlajših, da sodelujejo s prireditelji s tem, da spremijo svoje otroke.

BREZOBRESTNO POSOJILO AKADEMIKOM

Dijaška matica sporoča, da bo kot vsako leto, tudi letos nudila akademikom brezobrestno posojilo, da jim finančno pomaga pri študiju.

Akademiki, ki bi se radi poslužili te ugodnosti, naj napravijo prošnjo na Dijaško matico. Prošnjo je treba napraviti na posebnem obrazcu, ki ga lahko dobijo na sedežu Dijaške matice, Trst, Ul. Geppa 9. Rok za vlaganje prošenj zapade 10. novembra 1969.

● **Na sedežu ZDŽ (UDI)** v Ul. San Lazzaro 16 se nadaljujejo tečaji za starše, za katere je izdalo dovoljenje ministrstvo za javno vzgojo. Tečaji so ob sredah in petkih od 15.30 do 17.30.

Naprodaj je v **Tržaški knjigarni** in še v naslednjih prodajalnah na Tržaškem in v Gorici: Knjigarna **Fortunato** (Trst), knjigarna **Stoka** (Trst), **Katoliška knjigarna** (Gorica), **Tagliaferro** (Sesljan), **Mikolič** (Nabrežina), **Tretjak** (Sv. Križ), **Marizza** (Opčine), **Sedmak** (Prosek), **Križmanič** (Bazovica) in **Kos** (Dolina).

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23-988) so na razpolago abonmaji izkaznice za operno sezono 196 za vse rede in za vse prostore.

Modugno in Quattrini v petek v Rossettiju

Od petka bo v gledališču Politeama Rossetti na sporedu briljantna komedija (v krožnik mi je pljunila deklica) v izvedbi skupine Domenico Modugno - Paola Quattrini, v kateri nastopajo še Mimmo Craig, Lamara Baroni, Franco Sabani, Franco Agostini in Enrica Bonaccorti. Tudi za to izvenabonmajsko predstavo veljajo znatni popusti za abonente za sezono Teatra Stabile.

Kino

Nazionale 14.30 «I lunghi giorni delle aquile», Harry Andrews, Michael Caine.

Fenice 15.30 «Ehi amico, c'è Sabatini. Hai chiuso», Lee Van Cleef.

Grattacielo 16.30 «Il leone d'inverno», Katharine Hepburn in Peter O'Thoole, Techn'color.

Eden 13.30 «La caduta degli dei», Dirk Bogarde, I. Thullin. Prepodano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.00 «Nell'anno del Signore», Nino Manfredi, E. M. Salerno, Claudia Cardinale, U. Tognazzi, Sordi.

Ritz 15.00 «Amore mio aiutami», Monica Vitti, Alberto Sordi.

Filodrammatico 16.30 «Calma ragazze, oggi mi sposo» Louis De Funes.

Alabarda 16.00 «Vivi o preferibilmente morti», Giuliano Gemma, Peter Benvenuti. Technicolor - western.

Aurora 16.30 «Indianapolis», Paul Newmann, J. Wadwoord, Robert Wagner. Technicolor.

Cristallo 16.30 «Base Artica Zebra», Rock Hudson Metrocolor.

Capitol 16.00 «Il cervello», David Niven, Jean Paul Belmondo. Technicolor.

Impero 16.30 «C'era due volte il Jerry», slikanice Technicolor.

Vittorio Veneto 15.30 «Vedo nudo», Silva Koščina, Nino Manfredi.

Ideale 16.00 «Sette magnifiche pistole» Sean Flynn, Evelyn Stewart. Technicolor

Abbazia 16.00 «Colpo su colpo», Frank Sinatra, Peter Vaugham, Nancy Gray. Techn'color.

KINO NA OPČINAH

danes ob 18. uri barvni film:
COLPO GROSSO
ALLA NAPOLETANA

KINO «IRIS» PROSEK

danes ob 19.30 barvni — film in misteriozen film:
LA GATTA DAGLI ARTIGLI D'ORO
Igrajo:
D. Gianotti in M. Duchaussoy

TRŽAŠKA KNJIGARNA
TRST - Ulica sv. Frančiška 20
Tel. 61-792
NOVO:
KOESTLER: Spartak
DZS 3.400 lir

BOSTON BOSTIK
Lepila - Lepilni trakovi za vsakršno rabo
Pooblaščena trgovina
ZANCHI
TRST - Ul. Coroneo, 4
Tel. 29-684

DANES STAVKA USLUŽBENCEV V KAMNOLOMIH

Razčlenjene stavke tudi med uradniki in tehniki večjih kovinarskih tovarn

Včeraj je stavkalo skoraj tisoč uradnikov in tehnično osebje v «Italcantieri» in CMI

V skladu s sklepom splošne skupščine predstavnikov stroke v Massi Carrari, je danes po vsej Italiji prekinjeno delo v kamnolomih in sorodnih podjetjih. Pri nas bodo paralizirani kamnolomi v Nabrežini, na repentabrškem in zgoniškem Krasu in v tržaški občini na «novi cesti» in pod Drašco.

Nadaljuje se medtem sindikalni nastop kovinarjev, točneje, uslužbencev kovinarskih podjetij. V Rimu so se sestali predstavniki sindikalnih organizacij s predstavništvom državnega «Intersinda», ki pa so vztrajali pri svojih prejšnjih ponudbah, zaradi česar je bilo sklenjeno, da se nadaljevanje pogajanj odloži za nekaj dni. V bistvu sodijo sindikalni predstavniki, da so člani «Intersinda» hoteli počakati na petkova pogajanja kovinarskih sindikatov z vzezo industrijcev, kolikor sodijo, da je nujna neka usklajena akcija, ki bi jo lahko označili tudi kot solidarnost med državniki in zasebnimi delodajalci.

V tržaških kovinarskih podjetjih narašča ostrina nastopov, v katere se vključijo tudi nove kategorije, v prvi vrsti uradniki in tehnično osebje, ki je že enkrat uspešno dokazalo s celodnevno stavko, da ne misli stati ob strani. Tokrat so uradniki in tehniki tržaških kovinarskih podjetij «Italcantieri» in CMI, skupaj jih je bilo skoraj tisoč, sklenili, da bodo organizirali nekaj prekinitev dela po sistemu razčlenjenih stavk. Tako so, na primer, stavkali uradniki in tehniki «Italcantieri» včeraj od 8. do 10. ure zjutraj, kar bodo ponovili tudi jutri. Uradniki podjetja CMI pa so včeraj stavkali od poldne dalje in se vrnejo na delo šele danes zjutraj.

Nadaljuje se z nezmanjšano silo val stavk v drugih večjih in manjših industrijskih podjetjih in delavnicah.

Najbolj razčlenjeni in razvejeni so brez dvoma nastopi delavcev v Tovarni strojev, kjer so člani tovarniškega odbora organizirali včeraj enourno prekinitev dela, ki pa so jo delavci v posameznih obratih izvedli po vnaprej predvidenem načrtu v različnih urah. Dejansko je delo v tovarni občutno zastalo. V lodjedelnici «Sv. Marka» so zapustili svoja delovna mesta dve uri pred koncem izmene, prav tako v arzenalu, v podjetju CMI pa dve uri in pol pred koncem.

Danes se prične tudi v Trstu 24-urna splošna stavka delavcev kemijske in farmacevtske stroke, ki bo trajala do šeste ure jutri zjutraj. Pri nas se tiče stavka v glavnem podjetij Don Baxter, Gas Compressi in konzorcija vžigalic.

Nadaljuje se tudi stavka v psihiatrični bolnišnici, kjer so sindikalne organizacije zagotovile najnujnejšo oskrbo bolnikov, medtem ko opravljajo ostala dela vojaki.

Prof. Origone petič rektor trž. univerze

Na tržaški univerzi so redni profesorji z 48 glasovi od skupnih 78 izvolili tokrat že petič, prof. Agostina Origoneja za rektorja vseučiliške ustanove. 17 glasov je prejel profesor Antonio Marussi, medtem ko so bili drugi glasovi razpršeni. Origone je bil tokrat, z razliko od drugih let, izvoljen že pri prvem glasovanju in je seja, ki ji je predsedoval dekan profesorskega zbora prof. Manlio Udina, trajala vsega uro in četrt.

Prof. Agostino Origone, ki je bil prvič izvoljen za rektorja tržaške univerze v letu 1958, je redni predavatelj cerkvenega prava pri pravni fakulteti.

Kot je znano je v prejšnjih dneh vzbudila vest o izvolitvi rektorja precejšnjo reakcijo pri nekaterih naprednih študentskih in političnih krogih, ki jih je povzela v svojem tiskovnem sporočilu pokrajinska federacija socialistične stranke PSI. Ta je namreč, v skladu s sodobnimi načeli vodenja univerz, zahtevala, naj se volitve rektorja, pri katerih ne sodeluje večina učnega in učečega se zbora, odložijo in naj — zaenkrat — predložijo kandidati program, o katerem naj se razvije nato diskusija. Prof. Origone je takoj po izvolitvi dal radijski postaji izjavo, v kateri je poudaril predvsem obvezo pri dograditvi nekaterih delov tržaške univerze, medicinske fakultete in študentskega doma.

Delegat vietnamske OF prispe jutri v Trst

Delegacija predstavnikov NOF Južnega Vietnama, ki so jo pričakovali že prejšnji teden, je končno prispela v Italijo v goste Zvezi komunistične mladine.

Vodja delegacije tov. Nguyen Than Cong, član osrednjega odbora Narodnoosvobodilne fronte, se bo srečal v petek, 31. oktobra ob 17.30 v prostorih Ljudskega doma v Ul. Madonnina 19 tudi s tržaškimi mladinci, ob 19. uri pa s kriško mladino v prostorih Ljudskega doma «Padlih za svobodo».

Sprejet Belcijev zakon o pristaniškem osebju

Tiskovni urad krščanske demokracije je sporočil, da je posebna komisija v poslanski zbornici sprejela Belcijev zakonski predlog o rešitvi vprašanja uslužbencev v tržaškem pristanišču. Zakon pomeni delno premostitev omejitvenih členov ustanovnega zakona za pristaniško ustanovo, dokler ne bo sprejet nov pravilnik o organiku osebja. Zakonski predlog mora odobriti sedaj še pristojna senatna komisija.

DOBRA NOVICA IZ RIMA

Razprava o osnutku zakona za ureditev slovenskega šolstva

Poslanska komisija za šolstvo začela in združila razpravo o osnutkih zakona poslancev Albina Škerka in Corrada Belcija

Poslanska komisija za šolstvo je včeraj začela razpravo o dveh zakonskih osnutkih glede ureditve nekaterih problemov slovenskega šolstva v Italiji, ki sta ju predložila poslanca Albin Škerk in Corrado Belci. Komisija je sklenila povezati razpravo o obeh osnutkih, ker obravnavata slično problematiko, obenem pa bo zaprosila predsedstvo poslanske zbornice, naj ji poveri zakonodajno oblast. Ko bo komisija dobila pooblastilo od predsedstva poslanske zbornice in povoljno mnenje poslanske komisije za ustavodajna vprašanja ter komisije za proračunska vprašanja, bo nadaljevala z razpravo, ki se je začela včeraj. Iz razpoloženja, ki je vladalo med včerajšnjo razpravo, bi lahko sklepali, da bo poslanska komisija ugodno rešila zadevo. Nato bo zakonski osnutek predložen v dokončno odobritev senata.

Kakor je znano, poslanca Škerk (KPI) in Belci (KD) zahtevata med drugim uzakonitev nadzornih mest in didaktičnih ravnateljstev za slovenske šole na Tržaškem in Goriškem, ureditev položaja profesorjev, razpis habilitacij in natečajev itd.

Vest sprejemamo z zadovoljstvom in pričakujemo, da bo zakon čimprej odobren, da bo zadostil potrebam in koristim slovenskega šolstva ter upošteval umestne predloge in pripombe Sindikata slovenske šole.

Zadnja pot Stanka Švaglja

Velika množica je včeraj v Barkovljah spremila k zadnjemu počitku nenadoma preminulega uglednega slovenskega gospodarstvenika Stanka Švaglja. V pogrebnem sprevodu so bili zlasti številni pokojnikovi stanovski tovariši — slovenski in tudi nekateri italijanski trgovci, mnogi gospodarski operaterji in drugi slovenski javni delavci in domala vsi člani izvršnega odbora Slovenskega gospodarskega združenja, kateremu je pok. Stanko Švaglj dolga leta predsedoval, od leta 1967 dalje pa bil predsednik njegovega nadzornega odbora.

Po opravljenem cerkvenem obredu v barkovljanski cerkvi se je v imenu SGZ od pokojnika poslovil ob odprtem grobu na barkovljanskem pokopališču član izvršnega odbora dr. Lojze Berce, ki je zlasti poudaril veliko sposobnost in marljivost pokojnega Stanka Švaglja, človeka, ki je sodil v tisti krog slovenskih ljudi, ki so znali iz malega, takorekoč iz nič ustvariti solidne gospodarske osnove ne samo zase, temveč za vso narodno skupnost, saj so gospodarske ustanove, katerim so stali na čelu pokojni Švaglj in drugi, v prejšnjih časih bile celo ustanoviteljice slovenskih šol in glavni oporniki tudi druge narodne dejavnosti, zlasti prosvetne. Dr. Lojze Berce je dejal, da je tudi pokojnikova zasluga, če danes Slovensko gospodarsko združenje predstavlja tako pomemben činitelj v življenju tržaškega mesta, saj je v delu zanj žrtvoval mnogo svojih sil in sposobnosti. Danes, ko se stvari vendarle obračajo na bolje — je dejal dr. Berce — se je moral Stanko Švaglj posloviti od življenja, ko bi lahko še mnogo dal naši skupnosti.

Na barkovljanskem pokopališču je prst stoterih rok zasula krsto in cvetje je pokrilo gomilo, ki je sprejela vase zavednega slovenskega javnega delavca, dobrega človeka in skrbnega družinskega očeta. Naj mu bo lahka barkovljanska zemlja in morje, ob katerem je preživel pretežni del svojega plodnega življenja, naj mu poje večno uspavanko.

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Profesorje in učitelje, ki se nameravajo udeležiti izleta v Ilirsko Bistrico in še niso prejeli podrobnih navodil, obveščamo: Na izlet gremo z zasebnimi avtomobili. Zbrali se bomo v torek, 4. novembra od 8. do 8.30 na bloku pri Pesku na jugoslovanski strani.

Ker bo ta dan zaradi praznika verjetno precej prometa, priporočamo, da to upoštevate in odpotujete zdoma dovolj zgodaj.

Odbor sindikata

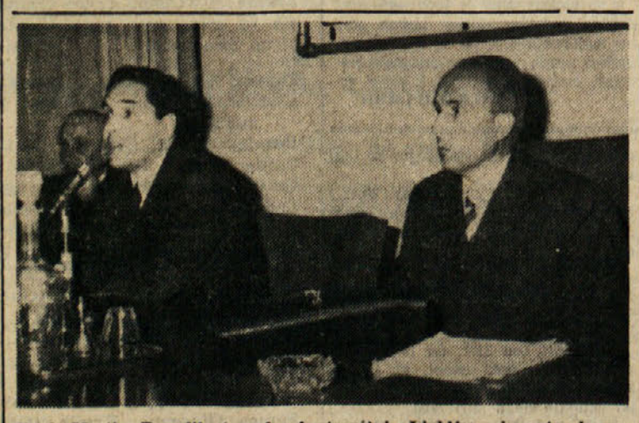

Prof. Martin Benedik (na desni strani) iz Ljubljane je v torek zvečer imel v Trstu zelo zanimivo predavanje o pljučni sekvestraciji. Zraven njega prof. Piero Pietri, primarij v tržaški glavni bolnišnici, ki je navezal stike z ljubljanskimi kolegi

SKLEPI DEŽELNEGA ODBORA

80 milijonov lir prispevka študentskim domovom in menzam

Vrsta sklepov v korist kmetijstvu

Deželni odbor je na predlog odbornika za prosveto Giusta odobril porazdelitev razpoložljivih skladov v proračunu za leto 1969 za podpore menzam, pošolskim ustanovam in študentoskim domovom v šolskem letu 1969-1970. Izdatek se nanaša na deželni zakon št. 25 iz leta 1966, ki se tiče dopolnilnih ukrepov v šolstvu. Za letos je na razpolago 80 milijonov lir, ki jih bodo prispevali občinskim upravam, šolskim patronatom, šolskim blagajnam in drugim ustanovam, ki se ukvarjajo s šolskimi podporami.

Odbor je odobril tudi vrsto sklepov, ki jih je predložil deželni odbornik za kmetijstvo Comelli. Predvsem so odobrili sklep o 100 milijonih lir nakazila posestvom in zadrugam, ki so utrpeli veliko škodo zaradi naravnih katastrof. Nadalje so odobrili sklep o 43 milijonih prispevka za zemljiške izboljšave, 100 milijonov lir izdatka za poljske poti ter za vodovode, 50 milijonov lir za pogozdovanje goličav ter razne sklepe o drugih prispevkih za kmetijstvo.

Deželni odbor je končno odobril ukrep za krajevne turistične in letoviščarske ustanove v Lignanu, Gradežu in Trstu, katerih nadzorni odbori so končali svoje štiriletno delovanje. Tokrat so prvič izvolili za preglednike računov deželne funkcionarje. Za tržaško ustanovo so bili izvoljeni za turizem dr. Paolo Romano, za krajevne ustanove dr. Luigi Benedetti in za finance Sergio Santin.

NA KONGRESU VSEDRŽAVNEGA ZDRUŽENJA UNEBA

Odbornik Stopper orisal deželno socialnoskrbstveno dejavnost

Na tem torišču se izvajajo trije deželni zakoni Gradnja domov za priletne ljudi in otroških jasli

Te dni je bil v Trstu pokrajinski kongres Vsedržavnega združenja dobrodelnih in podpornih ustanov (UNEBA). Kongresa se je udeležil tudi deželni odbornik za delo, socialno skrbstvo in obrtništvo Stopper. Najprej je imel pokrajinski predsednik združenja Marzari poročilo o njegovi dejavnosti, medtem ko je vsedržavni predsednik Sors orisal naloge združenja. Deželni odbornik Stopper je poročal o tem, kar je napravila doslej in kaj namerava storiti v prihodnosti deželna uprava na torišču socialnega skrbstva in sicer zato, da bi lahko ustanove, ki se z njim ukvarjajo, lahko natančno vedele, s kakimi zakoni se lahko okoriščajo pri svojih dejavnostih.

Stopper je dejal, da veljajo glede socialnega skrbstva trije deželni zakoni. Zadnji zakon, ki se nanaša na izredne ukrepe za podporne dejavnosti in na podlagi katerega so uporabili iz letošnjega proračuna 370 milijonov lir, deluje v treh smereh: dežela daje podpore občinam za zelo potrebne občane, ki že dobivajo pomoč ECA; nadalje daje preko pokrajinskih uprav podpore ustanovam, zavodom in združenjem, ki upravljajo otroške vrtce in otroške jasli, da lahko sprejemajo otroke potrebnih družin; končno daje preko pokrajinskih uprav podpore ustanovam, zavodom in združenjem, ki upravljajo dobrodelno dejavnost in dajejo pomoč posameznikom.

Stopper je omenil tudi deželne zakone v prid civilnim slepcem in gluhonemim, v prid patronatom in socialnoskrbstvenim ustanovam ter v prid ustanovam, ki skrbijo za šolsko in za zdravstveno pomoč ter za rekreacijo. Stopper je poročal tudi o nadaljnjih programih. Na delovnem področju je v teku poglobljena raziskava o brezposelnosti in zaposlitvi, medtem ko se bodo vprašanja izseljevanja lotili s tem, da bodo v kratkem ustanovili konzorcij štirih pokrajin. Drugo raziskavo opravljajo na torišču socialnega skrbstva, tako da bodo vedeli, kakšni posegi so najbolj nujni. Treba bo namreč preprečiti razpršitev raznih sredstev in s tem doseči da se bo dajala bolj zdatna pomoč. Deželna uprava bo tudi v kratkem izdala ukrep v zaščito delavk mater, zaposlenim v kmetijstvu. Nadalje bo gradila in razširila domove za priletne ljudi in poskrbela za otroške jasli v industrijskih podjetjih na področjih, kjer se najbolj čuti potreba po njih.

Spominska kolajna ob stoletnici Sueza

V časnikarskem krožku je predsednik tržaškega Lloyda inž. Gianni Bartoli sinoči predstavil zastopnikom oblasti, poslovnih krogov, krajevnega tiska in občinstva bronasto spominsko kolajno, ki jo je pripravila skupina tržaških poslovnih ljudi in umetnikov, da bi z njo počastila 100-letnico odprtja Sueškega prekopa. Kolajna, za katero je pripravil osnutek kipar A. Alberti, ima premer sto milimetrov. Izdali bodo le omejeno število primerkov, za katere bo poskrbel mojster Scabar v livarni R. Lenarduzzi v Trstu. Na sprednji strani predstavlja kolajna skupino pobudnikov uresničitve Sueškega prekopa, na hrbtni pa sta naslikani dve ladji: ena, stara iz leta 1869, pluje v eno smer, druga sodobna ladja, pa je obrnjena v drugo smer, a... stoji zaradi dolgotrajne zapore Sueškega prekopa. Inž Bartoli je kratko povzel zgodovino Sueškega prekopa od prve zamisli za povezavo Sredozemlja z Rdečim morjem do danes ter obžaloval, da se po sto letih ta pomembna prometna zveza ne le ne izkorišča v večji meri kakor nekoč, ampak da promet na njej celo stoji. Med drugim je naglasil, da morajo ladje Tržaškega Lloyda zaradi zapore Sueza opravljati na leto po pol milijona morskih milj več kakor bi bilo potrebno.

Kakor omenjeno, bo izdaja spominskih kolajn številčno omejena; prednaročila sprejema izdajatelj G. Bernardi, Ul. Roma 3, ki je poleg G. Azzana in G. Comellija, eden izmed pobudnikov izdaje. Vsak primerek stane 12.000 lir.

ZIMOVANJE

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ priredi v zimskih počitnicah zimovanje za otroke v Zg. Gorjah pri Bledu. Pojasnila in vpisovanja pri SKGZ v Trstu, Ul. Geppa 9.

Izleti

ETSI CISL prireja v dneh 1. in 2. novembra izlet k Plitvičkim jezerom. Cena izleta, vključno prenočitev in hrana, je 8500 lir. Vse potrebne informacije nudi urad ETSI v Ulici Carducci 35, telefon 734-320 ali 734-323.

Darovi in prispevki

V spomin na pok. kolega Stanka Svaglja daruje Albert Urdih 3000 lir za Gospodarsko združenje in 2000 lir za Glasbeno matico. V počastitev spomina pok. Stanka Svagla daruje Vladimir Vodopivec 3000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Stanka Svaglja darujeta Silvana in Dušan Kodrič 2000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Stanka Svaglja darujeta za Slovensko dobrodelno društvo I. Marc 5000 lir in Josip Terčon 5000 lir.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 29. oktobra 1969 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 75-letna Ida Volpatti vd. Bulli, 89-letna Amelia Bernardis vd. Spangaro, 65-letni Salvatore Degrassi, 80-letna Maria Moscolin por. Degrassi, 65-letna Gisella Perotti, 72-letni Petroni Marco, 77-letna Anna Pachiarich vd. Braico, 75-letna Giuseppina Sikura por. Maraspin, 57-letni Armando Losso, 83-letna Maria Lukas por. Colarich, 67-letni Domenico Tonello, 1 leto star Antonio Margarit.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Godina, Campo S. Giacomo 1, Gregolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, Nicoli, Ul. Servola 80 (Skedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Dr. Rossetti, Ul. Combi 19, Dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

REPENTABOR Restavracija KRAS Vam nudi vsak četrtek svoj nagrajeni kraški menu. - Tel. 22-71-13

MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

Najcenejša avtocestna povezava vodi čez Fernetiče in Sežano

Vstop na avto cesto pri Danah - Pri Senožečah odcep na Gorico in v Koper?

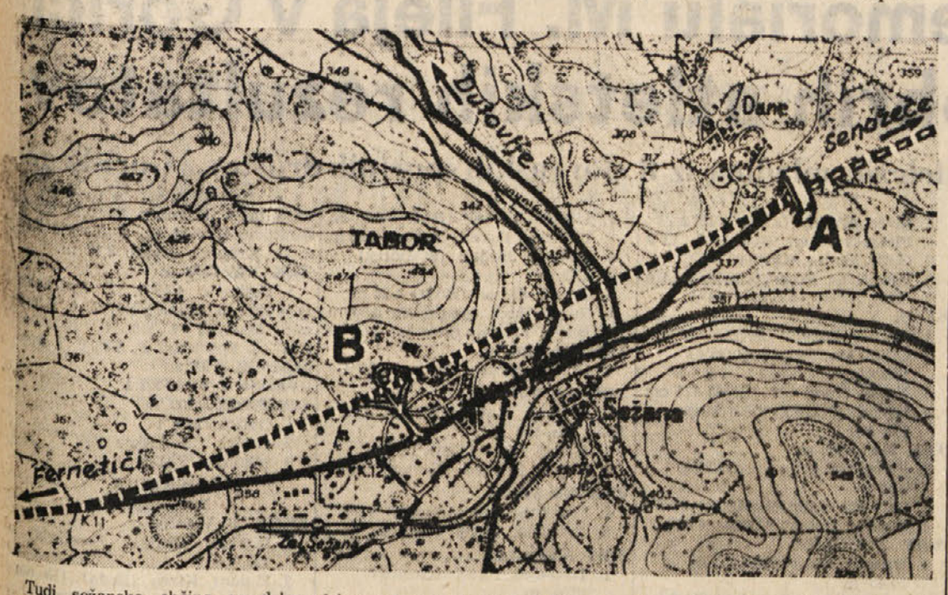

Tudi sežanska občina se dobro zaveda važnosti sodobne cestne povezave med Trstom in Ljubljano: urbanistični načrt, ki so ga tu spreje pred kratkim, ima že zarisano traso bodoče avto ceste, oziroma hitre ceste, če se bodo odločili — kakor je v interesu občine in vsega lokalnega gospodarstva — da postavijo vstopno postajo pri Danah (točka A na sliki). Po tem načrtu bo torej sodobna cestna veza v smeri Razdrto (oziroma, po novejših variantah, Senožeče) — Fernetiči pod režimom avto ceste do Dan, od tu dalje mimo Sežane do mejnega prehoda pri Fernetičih pa pod režimom hitre ceste, to je s svobodnim dostopom in izstopom in brez cestnine, ki jo bodo nasprotno pobirali na avto cesti.

Z načelnim stališčem, da je treba čimprej speljati trak avto ceste iz Razdrtega naravnost proti Trstu, se strinjajo tudi Biro za regionalno planiranje, Sklad za ceste, republiški sekretariat za urbanizem in druge merodajne ustanove. Učesničitev te ceste ne bo pomenila le utrditev tradicije in okrepitev obstoječih infrastruktur, temveč bo predvsem gospodarsko utemeljena pobuda, saj bo predstavljala najbolj direktno zvezo bodočega jugoslovanskega cestnega omrežja z italijanskim sistemom avto cest. Na tej strani se — kakor znano — že gradi avto cesta (z režimom hitre ceste) iz Moščenic proti Bazovici in ta cesta, sedanja kamionska cesta št. 202, bo na višini Fernetičev speljana mimo postajališča za tovornjake in torej v neposredni bližini mejnega prehoda. Vsaka druga povezava med jugoslovanskim in italijanskim avtocestnim omrežjem je znatno dražja in tehnično težje izvedljiva. To velja tudi za avto cesto, ki jo nameravajo speljati iz Razdrtega (oziroma Senožeč) po Vipavski dolini mimo Šempetra pri Novi Gorici na priključek Villesse — Gorica.

Pri Razdrtem oziroma pri Senožečah naj bi se odcepila od avto ceste Šentilj — Nova Gorica tudi nitra cesta v smeri Kopra, tako da bi pod Nanosom v prihodnje nastala cestna pahljača s tremi traki: zahodni za v Gorico, južni za v Trst in vzhodni za v Koper. Kakor omenjeno, se bo režim avto ceste na «tržaškem» traku nehal pri Danah. Tovorni, turistični in drugi promet se bo tako lahko prosto gibal na vsem sežanskem in mejnem področju, kar je posebne važnosti tudi za gospodarstvo širšega pasu ostran meje. Hitra cesta bo tekla od vstopne postaje pri Danah pod hribom Tabor, kjer se bo dvignila do kote 372 m, nato pa mimo naselja in pod bolnišnico naprej proti mejnemu prehodu pri Fernetičih, kjer se bo ponovno združila s sedanjo cesto. Sežanski vstop na cesto (točka B na sliki) bo na višini sedanje Kolodvorske ulice. Pomaknjena proti meji pa bo vstopna in izstopna cesta za tovornjake, namenjene na področje «carinske baze», ki jo nameravajo urediti med železniško postajo in sedanjo cesto Sežana — Fernetiči od sedanjih skladišč v smeri meje.

E. F.

Prihodnjič: Od Sežane do meje obširno operativno področje.

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Rad bi preko vašega lista opozoril javnost na neko neprijetnost, ki smo ji priča na Opčinah. Tu so namreč že pred leti ukinili dobra javna stranišča, pred časom pa so pod postajo openskega tramvaja pri vespazijan, ki je vse prej kot vzorno urejen. Naj omenim samo, da vse pogosteje teče iz njega po cesti vse prej kot lepo dišeč potoček in da se tako smradu, ki ga nši vasi prispevajo smeti pri Trebčah, zdaj pridružuje še ta. Stanovalci bližnjih hiš se sprašujemo, kje so razni higienski uradi ter podobne ustanove, ki bi morale za take stvari skrbeti. Znano mi je, da so nekateri že vložili nekaj protestov na razne forume, a doslej ni bilo nobenega odziva, če lahko sodimo po sedanjem stanju.

Zahvaljujem se za pozornost, ki ste jo izkazali z objavo tega pisma.

Vaščan

Op. ur.: Problem posredujemo pristojnim občinskim odbornikom.

Sestanek zadružnih voditeljev v Vidmu

V prostorih furlanske zveze zadrug v Vidmu je bil sestanek, na katerem so obravnavali možnost razvoja gradbenih zadrug. Kot je znano, so med razpravo o zahtevah deželnih organizacij v prostorih deželne uprave razpravljali predvsem o draginji ter o potrebi po stanovanjih po pravični ceni. V tem okviru bi lahko mnogo storile gradbene zadruge, ki jih je v deželi tristo. Na sestanku je prvi spregovoril Poletto, v razpravi pa so spregovorili razni voditelji zadrug. Sklenili so, da skličejo enotno deželno zasedanje upravnih svetov, to je zadrug vseh zadružnih zvez.

Odobren proračun ERSA

Upravni svet ustanove ERSA je odobril proračun za leto 1970. Po obširnem programskem poročilu predsednika se je razvila razprava o raznih vprašanjih v zvezi z dejavnostjo ustanove, katere so se udeležili vsi člani upravnega sveta. Posebno pozornost so posvetili področnim načrtom ter spodbujevalnim centrom za razvoj kmetijstva.

Nalezljive bolezni

V razdobju od 20. do 26. okt. je zdravstveni urad tržaške občine zabeležil naslednje primere nalezljivih obolenj: škrlatinka 11 (2 izven občine), tifočdna mrzlica 2, norice 1, oslovski kašelj 1, vnetje priušesne slinavke 3, rdečke 1, srbečica 3 (2 izven občine), nalezljivo vnetje jeter 6 (1 izven občine).

NOVE SKRBI ZA POLICIJO

Trgovine in stanovanja so spet zamikala vlomilce

Krzneni plašč, gospodinjski stroji, zlati predmeti in denar v inventarju obilnega plena

Kot bi se bili dogovorili, so se razni žeparji, tatovi in vlomilci spravili predvčerajšnjim z vso vnemo na delo in s tem seveda precej zaposlili organe javne varnosti. Prijave ljudi, ki jih je po povratku domov ali neposredno po tatvini čakalo briško presenečenje, so kar deževale predvčerajšnjim na kvesturi ali na komisariatih javne varnosti. Tatovi so si tokrat privoščili najrazličnejše ljudi: od trgovca do navadnega kupca, in tudi njihov plen je bil tokrat kar obilen.

Po vrednosti ukradenega blaga je najhujšo škodo utrpel 53-letni trgovec Carlo Pinto iz Ulice Coronec št. 33. Ukradli so mu dragocen krzneni plašč v vrednosti 700.000 lir. V zvezi s to tatvino policija išče elegantno oblečenega moškega srednje starosti in srednje rasti z rahlim španskim naglasom in njegovo spremljevalko, debelušno žensko srednjih let, opravljeno v kričečo rumeno obleko s sivim površnikom. Omenjeni osebi naj bi bili, po izjavah okradenca, tatova, kajti od trenutka, ko je bil dragoceni krzneni plašč še na svojem mestu v Pintovi trgovini v Ulici Roma št. 6, in trenutkom, ko se je tatvine zavedel, je minilo pol ure in v tem časovnem razdobju sta trgovino obiskali le dve osebi. In to sta bila elegantni moški in debelušna ženska.

Agenti letečega oddelka so se tedaj (bilo je okrog poldne), odpravili v vse kraje, kjer so po navadi zadržujejo turisti, o domnevnih tatovih - turistih pa ni bilo nikjer ne duha ne sluha in z njima je tako izginil tudi krzneni plašč, ki sta ga baje nosila v okrogli škatli brez dna.

Pol milijona škode je istega dne utrpel 28-letni upravnik nepremičnin Franco Benvenuto iz Ulice Rossetti št. 70. Med njegovo odsotnostjo, t. j. med 16.30 in 19.30, so neznani tatovi vdrli v njegovo stanovanje v pritličju omenjenega poslopja ter odnesli veliko število zlatih predmetov. Benvenuto pa se tatvine ni zavedel takoj po povratku, kajti v stanovanju je bilo vse v najlepšem redu. Prej je še z ženo povečerjal, nato je sedel k televizorju. Ko je nato stopil h kuhinjskemu oknu, da bi ga zaprl, je presenečen ugotovil, da je bila lesena rebrača, ki jo je pred odhodom povesil, dvignjena in poškodovana. V trenutku se mu je posvetilo, da so ga morebiti neznanci okradli, predvsem ker je iz vrta okrog poslopja zelo lahko priti skozi kuhinjsko okno v notranjost. Takoj je stekel v spalno sobo ter pogledal v predal omare, kjer je hranil številne dragocenosti, ter ugotovil, da so mu neznanci ukradli deset zlatih zapestnic, deset zlatih ogrlic z raznimi obeski, pet zlatih ženskih prstanov z dragimi kamni ter šest drugih zlatih predmetov. Zanimivo pri vsem tem pa je, da so tatovi skrbno zabrisali vse sledove za sabo.

Takoj po odkritju je Benvenuto tatvino prijavil varnostnim organom letečega oddelka.

Na delu so bili istega dne tudi nočni vlomilci. Z razliko od prejšnjih so bili slednji manj obzirni in so za sabo pustili pravo razdejanje. Obiskali so namreč podstrešno sobo nad trgovino z gospodinjskimi stroji v Ulici Madonnina št. 5/B, last 54-letnega trgovca Bruna Furlana iz Ulice del Bosco št. 22. Z nekim kovinskim predmetom so vlomili vrata sobe ter iz nje odnesli majhen televizor, dva registratorja, osem radijskih sprejemnikov, 10.000 lir, 150.000 dinarjev in 200 švicarskih frankov. Skupna vrednost ukradenih predmetov znaša približno 450.000 lir. Lastnik je tatvino prijavil na komisariatu javne varnosti na Trgu Stare mitnice.

V jutrišnjih urah se je pripetila tatvina tudi v trgovini z oblačili «Norcia» v Drevoredu XX Settembre. Žrtev tatvine pa tokrat ni bil lastnik trgovine, temveč njegova odjemalka, 67-letna učiteljica Maria Debrazzi s Senenega trga št. 3 Na glavnem komisariatu javne varnosti, kjer se je zglasila okrog 15. ure, je povedala, da je okrog 10. ure zjutraj nakupovala v omenjeni trgovini. Ker si je morala pomeriti neko obleko, je svojo ročno torbico odložila na prodajni mizi, ko pa se je nekaj minut kasneje vrnila k mizi, ni bilo torbice nikjer. A gentom je med drugim povedala, da je bilo ob tisti uri v trgovini precej ljudi, in je imel zato neznani žepar lahko delo. V torbici je imela poleg osebnih dokumentov in stanovanjskih ključev tudi 35.000 lir.

Natečaj za manifest o prometni varnosti

Občinska uprava v Gorici sporoča, da je ministrstvo za javna dela razpisalo nagradni natečaj za poseben manifest «o varnosti v cestnem prometu». Natečaja se lahko udeležijo umetniki, ki so italijanski državljani. Program je na vpogled na občinski oglasni deski na županstvu.

Goriško-beneški dnevnik

SINDIKALNE VESTI

Vodstvo tovarne v Sovodnjah pristalo na izboljšave delavcem

Sporazum obsega pet točk - Razbita pogajanja za tekstilce v Zdravščini

Na sedežu pokrajinskega urada za delo v Gorici je bil v torek zvečer po dolgotrajnih in težavnih pogajanjih in stavkah dosežen sporazum v sovodenjski tekstilni tovarni. V zadevi so podpisali s sindikalnimi predstavniki sporazum, ki predvideva:

1. posebno nagrado namesto akordnega dela bodo povišali od 7 na 10 odst. z veljavnostjo od 28. oktobra 1969 in za vse delavce te tovarne; od 1. januarja 1970 bodo priznali poseben dodatek od 2 odst kot predujem na morebitne nagrade, ki bodo prišle v poštev pri morebitni reorganizaciji in preosnovi tovarne, kar velja prav tako za vse delavce; 2. proizvodna nagrada za 1970 bo zvišana na 35.000 lir ter jo bodo izplačevali v mesečnih kvotah po zaposlitvi; za dobo nad 15 dni se bo računal cel mesec; to nagrado bodo izplačali do 15. januarja po zaključku leta, na katerega se nanaša, na željo bodo izplačevali tudi predujme, in sicer največ po dva na leto; 3. vsem turnistom bodo izplačali po 250 lir za vsako delovno noč od 1. novembra letos dalje; 4. odškodnino za menzo bodo povišali na 40 lir.

Na pobudo goriškega prefekta je bil v torek dopoldne ob 11. uri na prefekturi določen tudi sestanek med vodstvom tovarn Intes in Torcitura iz Zdravščine s predstavniki treh sindikatov. Do razgovorov pa ni prišlo, ker ni bilo predstavnikov vodstva obeh tovarn. S tem so sindikati ponovno pokazali svojo voljo do pogajanj za dosego sporazuma, nasprotno pa so dokazali v vodstvu obeh obratov, kjer so še vedno nepopustljivi predvsem glede zahtev sindikatov po enakih plačah v teh obratih, kot jih prejemajo v drugih tovrstnih tekstilnih tovarnah.

Sporazum, ki je bil dosežen glede tekstilne tovarne v Sovodnjah je dokaz, da bi se dal doseči sporazum tudi v tem primeru. Zato bo padla vsa odgovornost zaradi spora in zaradi zaostritve stavkovnega gibanja delavcev, izključno na vodstvo obeh podjetij, ki naj si pripišeta posledice. V tem smislu so zavzeli stališče trije tekstilni sindikati.

Danes seja občinskega sveta v Gorici

Danes zvečer ob 18.30 bo ponovna seja občinskega sveta v Gorici. Poleg točk, ki so ostale od dnevnega reda prejšnje seje, so dodali na program še 10 novih točk, ki bi jih moral občinski svet nujno potrditi.

KD razpravlja o problemih bolnišnic

Na sedežu krščanskodemokratske stranke so pred nekaj dnevi razpravljali o položaju civilnih bolnišnic v naši pokrajini. Ugotovili so, da imajo bolnišnice v naši pokrajini vrsto nerešenih problemov. V Gorici bodo morali zgraditi upravno zgradbo. S tem bi pridobili precej prostora v bolniške namene. Področje bolnišnice bodo morali razširiti na kmetijska polja v Ulici Tuscolano. V Tržiču bodo v kratkem pričeli graditi popolnoma nova poslopja bolnišnice. V Krminu imajo na programu gradnjo novih paviljonov s čimer bi delokrog te bolnišnice lahko razširili tudi na bližnje občine videmske pokrajine. Prav tako imajo v načrtu razširitev bolnišnice v Gradežu. Tudi tu bo bolnišnica služila za spodnjo furlansko področje, ki spada upravno v videmsko pokrajino.

V kratkem bo deželna uprava sprejela zakon o krajevnih sanitetnih enotah. V teh enotah bo vsebovano vse sanitetno življenje na določenem področju. Naša dežela bo prva v Italiji, kjer bo tak zakon stopil v veljavo.

VESTI IZ TRŽIČA

Načrt za dom onemoglih

Tržiški župan Versacce in odbornik za javna dela Boscarolli sta imela včeraj razgovore z deželnim odbornikom za javna dela Masuttom. Ob tej priliki sta mu predložila načrt za gradnjo doma onemoglih v Tržiču, ki naj bi stal okrog 250 milijonov lir. Dom nameravajo zgraditi z deželnim prispevkom.

Stavka kovinarjev v podjetju IRI se nadaljuje tudi danes. V ladjedelnici in v drugih podjetjih bodo stavkali v posameznih izmenah po dve uri. Le v podjetju ASGEN bodo stavkali tri ure

Danes popoldne bo v prostorih delavske menze v ladjedelnici napovedano zborovanje delavcev tega podjetja. Govoril bo član centralnega vodstva CISL Leonardo Romano v imenu vseh treh sindikalnih organizacij o aktualnih sindikalnih zadevah s posebnim ozirom na obnovo delovne pogodbe.

MED 48-URNO STAVKO USLUŽBENCEV

Vojaki skuhali kosilo pacientom v umobolnici

Protest proti vladi, ki zavlačuje izvedbo zakona o povišanju plač - Zagotovljena minimalna oskrba bolnikov

Bolničarsko in pomožno osebje goriške umobolnice je včeraj zjutraj pričelo 48-urno stavko, ki se bo zaključila jutri zjutraj. Stavko sta sindikata CISL in CGIL napovedala v vsedržavnem merilu, ker ne spoštuje vlada letos julija sprejetih obvez, ki zanjo izhajajo iz zakona Mariotti iz lanskega leta. Ta zakon, ki je stopil v veljavo že lani 5. maja, določa, da bo država postopoma sprejela v svoje breme povečanje plač zdravnikov, bolničarjev in ostalih uslužbencev umobolnic, tako da bodo plače enotne na vsem državnem teritoriju. Istočasno bo država plačala povečano število zdravnikov in bolničarjev, ki bodo potrebni za moderno poslovanje teh bolnišnic.

Vlada je s pogajanji s sindikati zavlačevala, letos spomladi je izdala prvi odlok o plačah zdravnikov, ki se sicer še ne izvaja, poleti pa so se z uspehom zaključila pogajanja med vlado in sindikati. Kljub sporazumu ni še vlada izdala ustreznih dekretov, zaradi tega so sindikati napovedali stavko v državnem merilu. Zakon iz lanskega leta ima finančno kritje, zaradi tega postaja nerazumljivo zavlačevanje s strani rimskih oblasti.

V Gorici so včeraj sindikati sami uredili dežurno službo v oddelkih umobolnice. V vsakem oddelku sta bila stalno prisotna po dva bolničarja, ki sta skrbela za najnujnejše potrebe bolnikov. Ostali bolničarji pa so bili izven bolnišnice na razpolago. Uslužbenci raznih strokovnih služb so stavkali, razen nekaterih posameznikov v kuhinji in v električni termoelektrični centrali. Pokrajinska uprava je na pomoč poklicala nekaj vojakov, ki so pomagali tako v kuhinji kot pri telefonu, tako da ni imelo življenje bolnišnice zastojev. Mirovale pa so ostale službe v bolnišnici.

Stavka se bo na isti način kot včeraj nadaljevala tudi danes. Tako kot včeraj bodo danes v bolnišnici prišli na pomoč posamezni vojaki.

Nocoj bi moral nastopiti v umobolnici mešani pevski zbor iz Prage. Vendarle ni nastop gotov zaradi stavke. Če ne bo nastopa nocoj bo pa jutri zvečer

Nova mesnica in mlekarna v Rožni dolini

Včeraj popoldne so v Rožni dolini nasproti podjetja Primorje export odprli novo mesnico in mlekarno, last Kmetijsko-vinarske zadruge iz Vipave. Uradni otvoritvi so prisostvovali predstavniki krajevnih oblasti, novinarji in drugi. Nova obrata bosta posebno priključna za kliente iz Gorice, ker sta v neposredni bližini mejnega prehoda.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

PO USPEHU IZ LETA 1967

Pevski zbor iz Prage zopet nastopa v Gorici

Danes zvečer bo nastopil v Katoliškem domu in v pokrajinski umobolnici

Na pobudo goriške občinske uprave in s podporo deželne uprave je nastopil pretekli torek zvečer v Gorici «Kuehnov mešani pevski zbor» iz Prage s celovečernim koncertom v dvorani Stella Mattutina.

Pevci, ki so s svojim pevovodjem, dinamičnim Pavlom Kuehnom, v Gorici dobro znani, saj so pred dvema letoma odnesli prvo nagrado v mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v UGG ter so lani prejeli tudi prvo in drugo nagrado na tekmovanju v Arezzu, so tokrat podali izbran program polifonske glasbe. Izvajali so dela znanih avtorjev kot so Robert Schuman, Antonin Dvorak, Foerster, Jaroslav Ježek, Jan Novak, G. P. Palestrina, Bach in Poulenc. Na klavirju jih je spremljal František Vrana, občinstvu pa jih je predstavil Ubaldo Agati, ki ima že precej rutine za take nastope in je pozdravil goste z nekaj besedami v češčini.

V dvorani se je nabralo še kar precej občinstva, predvsem po zaslugi slovenskih rojakov, ki so bili v večini, ki je spremljalo z zanimanjem precej zahteven program, ki so ga izvajali tako ženski kot mešani zbor zelo precizno.

Danes bo isti zbor pel tudi za bolnike v pokrajinski umobolnici, danes zvečer pa bo nastopil ob 20.30 uri še v dvorani Katoliškega doma v Gorici s pestrim sporedom.

V prihodnjih dneh bo na pobudo deželne uprave Kuehnov zbor koncertiral še v Gradežu, Vidmu in Tolmeču.

V železničarskem dopolavoru so izvolili nov odbor

Prejšnji teden so bile v železničarskem dopolavoru v Gorici volitve za obnovo odbora te ustanove. Lista «Obnova in enotnost» (CGIL in CISL) je prejela 156 glasov ali nad 88 odst. Izvoljeni so bili naslednji kandidati: Aldo Tansi, Bruno Bertoni, Ferdinando Carbone, Silvio Fuccaro in Giuseppe Boemo.

Druga lista «Prosti čas» (CISNAL) je prejela samo nekaj nad 11 odst. glasov in enega predstavnika.

Natečaj za slovenske učitelje

Dne 20. in 21. oktobra je bil natečaj za učiteljstvo na slovenskih šolah za leto 1969. Za ta natečaj so bile predložene kandidatom naslednje naloge:

1. Učinkovitost vzgojnega dela učitelja zahteva poznanje ciljev, ki jih stavijo obstoječi didaktični programi osnovni šoli: Kandidat naj obrazloži svoje mnenje v zadevi.

2. Kompozicijska naloga v italijanščini: Kandidat naj navede svoje mnenje o čtivu, ki mu je najljubše.

Razstave

V umetnostni galeriji «Il saggiatore» v Tržiču razstavlja od 25. t. m do 12. nov. Valdino Tomasin svoje proste oblikovne kompozicije, ki se delno navdihujejo ob kraški pokrajini.

V galeriji «Piccola permanente Caffè Teatro» v Gorici, Korzo Italija 1, razstavljajo od 25. t. m. do 14. nov. tržaški jedkarji Cappuccio, Ferletti, Mandero, Martini in Steidler.

ZSKP V GORICI

vabi na koncert ki ga bo imel danes ob 20.30

v Katoliškem domu v Gorici
Kühnov mešani zbor iz Prage

Izvajali bodo pester program.

Koncert je organiziran pod okriljem deželne uprave. — Vstopnina po 400 lir za odrasle in po 200 lir za dijake.

Kino

CORSO. 16.30—22.00: «Il commissario Pepe», U. Tognazzi in S. Dionisio; italijanski barvni film.
VERDI. 16.30: «La caduta degli dei», glavno delo L. Viscontija, T. Bogart in S. Thulin. Barvna koprodukcija. Mladini pod 18. letom prepovedano.
MODERNISSIMO. 16.30, 18.20, 20.10 in 22.00: «Il re ed io», Yul Brynner in D. Kerr. Ameriški kinemaskope v barvah
VITTORIA. 17.00 «Il matrimonio perfetto», F. Nosack in J. Bach. Barvni film Mladini pod 18 letom prepovedan
CENTRALE. 17.15—21.30: «Franco, Ciccio e il pirata Barbanera», F. Franchi in C. Ingrassia; italijanski film.

Trst

AZZURRO. 17.30: «Uccidete Rommel», A. Diesbeng in P. Tudor.
EXCELSIOR 16.00 «Skidoo»
PRINCIPE. 17.30 «Anatomia di un omicidio», J Stewart in L. Remich

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Človek odveč», francoski barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Pot na zanoj», ameriški barvni film — ob 19.30
RENCE: «Cena maščevanja», ameriški barvni film
ŠEMPAS: Prosto
KANAL: Prosto
SVOBODA: «Dober, grd, slab», ameriški barvni film, ob 18. in 20.
PRVAČINA: «Vrnitev iz pekla», angleški film — ob 20
POTUJOČI KINO — VRTOJBA: «Buffalo Bill», ob 20

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna AL CORSO, Korzo Italija 89, tel. 24-43

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna «Alla Salute» — dr Fabbro — Ul Cosulich št 101; tel 72480

Izleti

MARTINOVANJE priredi Slovensko planinsko društvo v nedeljo, 16. novembra z začetkom ob 16. uri v prostorih hotela «Soča» v Mostu na Soči Vpisovanje do srede, 5 novembra pri tajnici Smetovi v Ascolijevi ul. 1/I tel. 24-95.

RAZSTAVA V DOBERDOBU

Domači umetniki bodo prikazali svoje izdelke

Razstava bo odprta od 1. do 4. novembra v prostorih prosvetnega društva «Jezero»

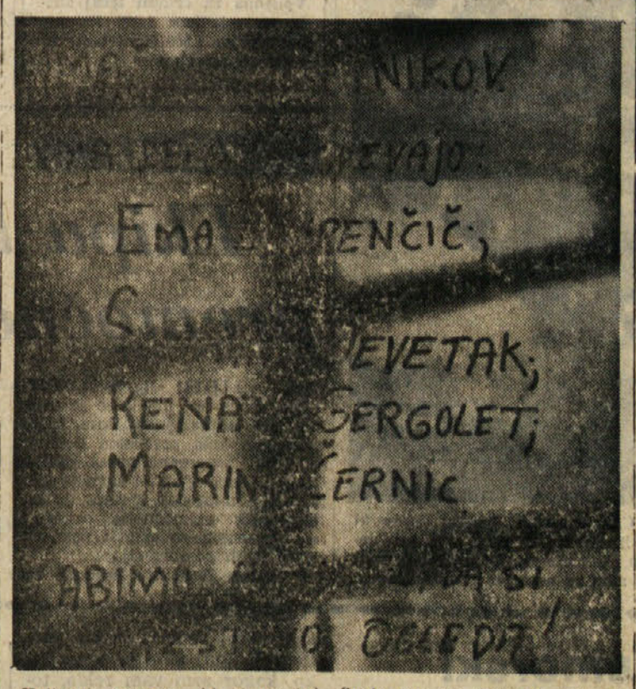

Kulturni program, ki si ga je postavilo prosvetno društvo «Jezero» iz Doberdoba na svojem zadnjem občnem zboru, je precej obširen in zahteven, zlasti za prosvetarje, ki ga bodo morali izvajati. Da bi se prosvetno delo še bolj razvilo, se je odbor odločil še za nove pobude

Prva od teh je na programu od 1. do 4. novembra. Štirje domači umetniki bodo razstavili svoja umetniška dela. Gre za domačine, ki niso zaradi gmotnih ovir ali pa zaradi svoje skromnosti, do sedaj predstavili svojih del javnosti na ogled in v presojo.

Naj med njimi omenimo slikarkorisarko Emo Lavrenčičevo, ki natančno in sproščeno prikazuje na platnu zanimive motive iz kraške okolice Doberdoba. Tudi okvirji, ki jih dekle sama izdeluje iz navadnega lesa, so omembe vredni.

Svoja dela bo prikazala tudi Silvana Devetak. Doma ima celo vrsto čipkastih prtov in pisanih rut. V njeni skrinji je med prti tudi nekaj priznanj: med njimi naj omenimo zlato kolajno, ki jo je dekle prejelo pred nekaj leti v Milanu.

Svojo maketo bo prikazal tudi Renato Gergolet; njegov izdelek so tudi krasni stolpci in cerkve, izdelane zelo lično in ki kažejo da ima fant talent za tako delo.

Marino Černic bo prikazal nekaj izdelkov iz mavca; motive za te izdelke je pobral iz bližnjega domačega okolja.

Mladi razstavljavci in organizatorji razstave polagajo pripravam zanjo veliko važnost ter si prizadevajo, da bi kar najlepše uspela, saj pomeni zanje in za vaščane na splošno novo kulturno prireditev, ki jih lahko samo obogati. J.

NA DAN VSEH MRTVIH

Polaganje vencev na grobove padlih

Svečanosti v Pevmi, Gorici in v Štandrežu

Kakor vsako leto se bodo bivši partizani in svojci padlih tudi letos na praznik vseh mrtvih spomnili tistih, ki so dali svoje življenje v borbi proti nacifašizmu in za zmago demokracije.

Bivši partizani iz Pevme, z Oslavja in iz Šentmavra vabijo svojce padlih iz teh vasi naj se udeležijo polaganja vencev, ki bo v soboto, 1. novembra ob 8.30 najprej pred spomenikom padlim na trgu; od tam bodo odšli v povorki na pokopališče, kjer bodo položili venec tudi na partizanske grobove.

Ob 10. uri v soboto se bodo zbrali predstavniki organizacij bivših borcev in drugi tudi na Trgu v Štandrežu, odkoder bodo skupaj odšli na glavno mestno pokopališče, kjer bodo počastili spomin padlih borcev in položili venec na njihove grobove. Moški pevski zbor iz Štandreža bo ob tej priliki zapel tudi nekaj žalostink. Pevci bodo nato odšli tudi na pokopališče v Štandrežu, kjer bodo ob 11. uri položili venec in se poklonili borcem, ki so pokopani na tem pokopališču

1894 1969 75 LET EMO

šport šport šport šport šport šport

NOGOMET

TEDENSKI KOMENTAR

Presenetljiv uspeh Vesne B v prvenstvu 3. amaterske lige

V drugi amaterski ligi Vesna potrdila dobro formo

Nedeljsko kolo druge amaterske lige je potrdilo dobro formo kriške Vesne, ki je osvojila obe točki v dvoboju s štandreško Juventino. Križani so že v prvem polčasu spravili dve žogi v mrežo gostov. V nadaljevanju pa so s Codemom zaokrožili rezultat na 3:0. Šele po izključitvi Chiodinija so nekoliko popustili. Goričani so to izkoristili in znižali rezultat na 3:2.

Brežani pa so tudi v tretjem kolu doživeli tretji zaporedni poraz. Tokrat so sprejeli v goste ekipo Farre. Kljub temu, da bi «plavi» zaslužili vsaj točko, so morali praznih rok zapustiti pravokotnik in s tem je položaj v lestvici postal zanje precej kritičen.

2. amaterska liga D skupina

Izidi

Vesna - Juventina	3:2
Isonzo - *Fogliano	1:0
Lucinico - Itala	0:0
Crda - Libertas	1:1
Rosandra - Turriaco	1:0
Aurisina - San Canzian	2:1
Farra - *Breg	1:0

Lestvica

Libertas	3	2	1	0	3	1	5
Aurisina	3	2	1	0	6	2	5
Rosandra	3	2	1	0	3	1	5
Vesna	3	2	1	0	4	2	5
Farra	3	1	2	0	3	2	4
Crda	3	1	2	0	4	3	4
Fogliano	3	1	1	1	2	2	3
S. Canzian	3	1	1	1	4	4	3
Lucinico	3	1	1	1	2	1	3
Itala	3	0	2	1	1	2	2
Isonzo	3	1	0	3	1	3	2
Juventina	3	0	1	2	2	4	1
Turriaco	3	0	0	3	2	6	0
Breg	3	0	0	3	0	5	0

* * *

V prvem kolu prvenstva 3 amaterske lige naše enajsterice niso izpolnile pričakovanj navijačev. Bazoviška Zarja je bila prva žrtev prvenstva. Bazovci so se predstavili kot veliki favoriti tega prvenstva. Že v prvem kolu pa so morali prepustiti obe točki nasprotnikom. Dve veliki napaki vratarja sta bili usodni za Bazovce, medtem ko je vratar nasprotnikov celo ubranil enajstmetrovko Baldasina.

Derbi med Primorcem in Vesno «B» se je zaključil v korist Križanov, ki so se kljub temu, da so se predstavili na igrišče z namenom, da odnesejo le eno točko, znašli ob koncu srečanja popolnoma zasluženo s celotnim izkupičkom v žepu.

Podlonjerski Union je s pičlim izidom osvojil obe točki proti predstavnikom Libertasa Opčine. Podlonjerci so gotovo pričakovali višjo zmago, upoštevajoč, da je nasprotnik lansko prvenstvo zaključil na zadnjem mestu lestvice. Rezultat 2:1 pa priča, da naloga ni bila prav preveč lahka.

Prav obratno se je godilo Primorju, ki je nasul pravo «točo» golov tržaškemu moštvu COOP. S tem so «rdeče rumeni» jasno pokazali, da jih je treba prištevati med favorite tega prvenstva.

Novoustanovljena enajsterica Devin je na domačih tleh v prvem nastopu s predstavniki Roianese remizirala brez gola in tako osvojila dragoceno točko.

Izidi:

Stock — Zarja	2:1
Primorec — Vesna «B»	0:1
Lib. Občine — Union	1:2
Lib. Prosek — Tecnoferr.	2:2
COOP — Primorje	0:8
Devin — Roianese	0:0
Portuale — C G Občine	5:1

Lestvica:

Primorje	1	1	0	0	8:0	2
Portuale	1	1	0	0	5:1	2
Stock	1	1	0	0	2:1	2
Union	1	1	0	0	2:1	2
Vesna «B»	1	1	0	0	1:0	2
Devin	1	0	1	0	0:0	1
Roianese	1	0	1	0	0:0	1
Lib. Prosek	1	0	1	0	2:2	1
Tecnoferramenta	1	0	1	0	2:2	1
Primorec	1	0	0	1	0:1	0
Lib. Občine	1	0	0	1	1:2	0
Zarja	1	0	0	1	1:2	0
C G Občine	1	0	0	1	1:5	0
COOP	1	0	0	1	0:8	0

B. R.

V petek, 31. t. m., bo v Trstu, Ul. Geppa 9, ob 20.30 sestanek predstavnikov vseh društev, ki so se udeležila letošnjih 11. ŠŠI. Na sestanek so vabljeni tudi predstavniki tistih slovenskih športnih društev, ki na teh igrah niso sodelovala. Podano bo zaključno poročilo športnih iger, nato pa bodo na dnevnem redu zelo važna vprašanja glede bodočega delovanja organizacijskega odbora 11. ŠŠI.

Pred dnevi so se v prostorih PD I. Cankar sestali športni dopisniki Primorskega dnevnika, da bi izmenjali mnenja in misli o svojem delu. Sestanek je bil živahen in ploden. Udeležence je pozdravil tudi odgovorni urednik S. Renko. Na sliki so udeleženci sestanka

Srednjeevropski pokal

Hajduk-Brescia 3:1

Hajduk iz Splita je danes pred 6500 gledalci v prvi tekmi za srednjeevropski pokal zasluženo premagal Brescio 3:1 (2:1). Gole za domače so dali Nadoveza v 11', Pavlica v 12' in Lemesić v 66', za goste pa Menichelli v 40'.

Milan-Bologna 10. decembra

MILAN, 29. — Italijanska nogometna zveza je odločila, da bodo odigrali zaostalo srečanje državnega prvenstva A lige med Milanom in Bologno 10. decembra. Srečanje bi moralo biti na sporedu danes popoldne, a so ga morali zaradi stavke milanskih občinskih uslužbencev odgoditi.

OBVESTILO

SPDT vabi vse šolarje, ki so že sestavili zbirko razglednic z gorskimi motivi in se želijo udeležiti razpisanega natečaja, naj zbirko izročijo v teku tega meseca gdč. Norči Zavadlal v Ul. Geppa 9, Trst. Razglednice naj bodo zaprte v zalepki z napisanim geslom. Posebej, v drugi zalepki pa naj bo zapisano ime, priimek in izbrano geslo.

Nagrajevanje bo novembra meseca.

SMUČANJE

Mednarodni koledar

Mednarodna smučarska zveza je objavila koledar mednarodnih smučarskih tekmovanj v prihajajoči sezoni. Med tekmovanji, ki bodo v alpskih disciplinah veljala za svetovni pokal, bodo tudi naslednja:

od 19. do 21. decembra — Cortina d'Ampezzo

21. in 22. januarja — Kranjska gora

17. in 18. januarja — Maribor

od 29. do 31. januarja — Madonna di Campiglio

1. in 2. februarja — Abetone

od 7. do 15. februarja — Gröden (svetovno prvenstvo)

NORDIJSKE DISCIPLINE

6. januarja — Bohinj (tek)

25. januarja — Cortina d'Aampezzo (skoki)

od 14. do 22. januarja — Visoke Tatre (svetovno prvenstvo).

SPDT obvešča, da so treningi PREDSMUČARSKE TELOVADBE

v naslednjem razporedu:

MLADINCI: (dvorana PD Cankar, Ul. Montecchi 6/IV. nad.) vsak TOREK in PETEK od 16.30 do 17.30.

ODRASLI: (stadion «1. maj») vsak PONEDELJEK in PETEK od 20.30 do 22. ure.

Vpisovanja se še sprejemajo in sicer na krajih treninga. Vpisnina za celotni tečaj znaša za mladince 1.000 lir, za odrasle pa 1.500 lir (člani) in 2.000 lir (nečlani).

ATLETIKA

V SOBOTO IN NEDELJO

Na 8. memorialu M. Fileja v Gorici vrsta dobrih atletskih rezultatov

Tekmovanja se je udeležila mladina iz 8 slovenskih športnih društev z Goriškega

Tekme so bile na šolskem stadionu na Rojcah v Gorici v dneh 25. in 26. oktobra 1969 za včlanjene in nevčlanjene atlete. Nastopili so fantje in dekleta v kategorijah: NARAŠČAJNIKI, MLADINCI, ČLANI. Udeležba je bila številna, navdušenje med tekmovalci, in tudi nekateri rezultati so bili dobri.

Naraščajniki

SKOK V DALJINO

1. Čevdek Fabjan (Sovodnje) 4,79 m
2. Brešan Milan (Štandrež) 4,13 m
3. Nanut Karel (Štandrež) 3,81 m
4. Škorjanc Stanko (Brda - Števerjan) 3,01 m
5. Černic Kazimir (Brda - Števerjan) 2,75 m

TEK NA 80 m

1. Fattore Klavdij (Brda - Števerjan) 11"4
2. Brešan Milan (Štandrež) 11"8
3. Marvin Diego (Štandrež) 11"9
4. Malič Hadrijan (Sovodnje) 12"2
5. Sivec Anton (Gorica) 13"2
6. Plesničar Ivan (Štandrež) 13"3
7. Cotič Marko (Gorica) 13"6
8. Klanjšček Peter (Gorica) 13"6
9. Kalc Albin (Gorica) 14"4

SKOK V VIŠINO

1. Dornik Rinald (Brda) 125 cm
2. Cijan Marijan (Sovodnje) 120 cm
3. Nanut Karel (Štandrež) 115 cm
4. Lovrančič Rado (Sovodnje) 115 cm

TEK NA 1000 m

1. Plesničar Ivan (Štandrež) 3'36"5
2. Ferfolja Gabrijel (Hrast) 3'50"4
3. Beretta Robert (Brda) 4'04"

MET KROGLE

1. Batistič Ivan (Sovodnje) 10,45 m
2. Cotič Marko (Sovodnje) 10'09 m

Mladinci

SKOK V DALJINO

1. Pavšič Rudi (Dom - Gorica) 5,01 m
2. Frandolič Darij (Hrast) 4,91 m
3. Tommasi Pavel (Gorica) 4,55 m
4. Lutman Jordan (Štandrež) 4,39 m
5. Dornik Silvan (Brda) 4,23 m
6. Nanut Rudi (Štandrež) 3,95 m
7. Bagon Franko (Gorica) 3,65 m

TEK NA 1000 m

1. Dornik Silvan (Brda) 4'05"1

TEK NA 2000 m

1. Loveršič Flavij (Gorica) 6'49"7

TEK NA 100 m

1. Komel Igor (Dom) 12"9
2. Bagon Franko (Gorica) 15"3

TEK NA 300 m

1. Frandolič Darij (Hrast) 42"7
2. Tommasi Pavel (Gorica) 45"3

MET KROGLE

1. Tommasi Pavel (Gorica) 10'04 m
2. Frandolič Darij (Hrast) 9,83 m
3. Komel Igor (Dom) 8,70 m

člani

MET KROGLE

1. Kozlin Marijan (Hrast) 12,27 m
2. Čubej Bruno (Gorica) 11,53 m
3. Marušič Pavel (Štandrež) 10,45 m
4. Terpin Robert (Mladost) 9,95 m
5. Florenin Jože (Sovodnje) 9,27 m
6. Bulfoni Nevij (Brda) 9,13 m
7. Tomažič Marijan (Sovodnje) 9,11 m
8. Paulin Igor (Štandrež) 8,24 m

SKOK V VIŠINO

1. Peta in Danilo (Štandrež) 170 cm
2. Vogrič Sergij (Gorica) 160
3. Češčut Renco (Sovodnje) 155

SKOK V DALJINO

1. Vogrič Sergij (Gorica) 5,38 m
2. Petarin Danilo (Štandrež) 5,11
3. Valentinčič Emil (Pevma) 4,61
4. Bulfoni Nevij (Brda) 4,57

MET DISKA

1. Kozlin Marijan (Hrast) 29,10 m
2. Marušič Pavel (Štandrež) 28,87 m
3. Paulin Igor (Štandrež) 23,72 m
4. Paulin Damijan (Štandrež) 22,04 m
5. Terpin Robert (Mladost) 21,45 m

TEK NA 200 m

1. Vogrič Sergij (Gorica) 25"3
2. Mermolja France (Dom) 25"9
3. Tomsič Bruno (Sovodnje) 29"8

MET KOPJA

1. Marušič Pavel (Štandrež) 36,30 m
2. Paulin Igor (Štandrež) 23,88 m

izven tekmovanja:

Kozlin Marijan (Hrast) 40,50 m

TEK 80 m Z ZAPREKAMI

1. Bulfoni Nevij (Brda) 16"

TEK NA 1500 m

1. Devetak Marijan (Sovodnje) 5'09"3

TEK NA 300 m

1. Valentinčič Emil (Pevma) 44"9

PETEROBOJ

(letnik 1953 in starejši)

SKOK V DALJINO

1. Kodrič Mihael (Gorica) 5,55 m, 2. Kranner Marijan (Gorica) 5,16 m, 3. Kranner Marko (Gorica) 5,15 m, 4. Špacapan Peter (Hrast) 5,10 m, 5. Špacapan Bernard (Pevma) 4,97 m, 6. Špacapan Mirko (Gorica) 4,35 m, 7. Butkovič (Sovodnje) 3,84 m.

TEK NA 300 m

1. Kodrič Mihael 39"5, 2. Špacapan Bernard 41"8, 3. Kranner Marijan 41"9, 4. Kranner Marko 42"3, 5. Butkovič Bogdan 43"3, 6. Špacapan Mirko 44"2, 7. Špacapan Peter 46"4.

80 m ZAPREKE

1. Kodrič 12"7, 2. Kranner 14"1, 3. Špacapan 14"2, 4. Špacapan 14"5, 5. Špacapan 14"6, 6. Kranner 15"3, 7. Butkovič 16"1.

MET KROGLE 6 kg

1. Špacapan P. 11,81 m, 2. Špacapan M. 11,03 m, 3. Špacapan B. 10,54 m, 4. Kranner M. 9,70 m, 5. Butkovič B. 9,38 m, 6. Kodrič 9,36 m, 7. Kranner Marko 8,17 m.

TEK NA 1500 m

1. Butkovič 4'53"1, 2. Špacapan B. 4'55"1, 3. Kodrič 4'57"7, 4. Kranner Marijan 4'58"6, 5. Kranner 5'08", 6. Špacapan P. 5'38"6, 7. Špacapan M. 5'48"3.

ŠVEDSKA ŠTAFETA

(400x300x200x100 m)

1. Gorica 2'21"1
2. Gorica - Sovodnje 2'40"7
3. Štandrež 2'42"5

DEKLETA

Naraščajnice

SKOK V VIŠINO

1. Marušič Mariza (Sovodnje) 120 cm
2. Humar Klara (Brda) 115 cm
3. Petejan Antonija (Sovodnje) 100 cm
4. Gruden Laura (Sovodnje) 95 cm

TEK NA 60 m

1. Komjanc Rozana (Brda) 9"8
2. Komjanc Elizabeta (Brda) 10"8
3. Petejan Adrijana (Sovodnje) 11"7
4. Cijan Vida (Sovodnje) 12"2

Mladinke

SKOK V DALJINO

1. Zavadlav Anastazija (Gorica) 3,92 m
2. Černic Anka (Brda) 3,30 m

SKOK V VIŠINO

1. Komjanc Ida (Brda) 120 cm
2. Zavadlav Anastazija (Gorica) 115 cm

MET KROGLE

1. Komjanc Ida (Brda) 5,86 m.

članice

SKOK V VIŠINO

1. Paulin Nataša (Dom) 120 cm, Komjanc Agata (Brda) 120 cm
2. Blažič Kazimira (Podgora) 115 cm

SKOK V DALJINO

1. Komjanc Agata (Brda) 3,92 m

MET KROGLE

1. Blažič Kazimira (Podgora) 6,96 m
2. Bajc Milena (Gorica) 6,75 m
3. Paulin Nataša (Dom) 6,21 m

TEK NA 80 m

1. Bajc Milena (Gorica) 12"9.

8. MEMORIAL M. FILEJA

Nogometni pravilnik

1. Moštva štejejo po osem igralcev, 2 rezervi in vratarja.
2. Tekmovalci so lahko vseh starosti. — Priporočljivo pa je, da bi bila moštva sestavljena pretežno iz mlajših igralcev.
3. Igrati smejo včlanjeni in nevčlanjeni igralci.
4. **Način tekmovanja:**

a) Do štiri moštva: po dva in dva z žrebom. Zmagovalca obeh tekem igrata za 1. in 2. mesto, premagana pa za 3. in 4. mesto.

b) Več kot štiri moštva: tekmovanje v dveh skupinah. Moštva, ki zasedejo 1. in 2. mesto v vsaki skupini, se pomerijo v finalnem tekmovanju za prva štiri mesta.

5. **Igrišča:** Pri gluhonemih v Gorici, Ul. Italico Brass. Pri Jezuitih v Gorici.
6. Program: 1. novembra izločilne tekme v obeh skupinah na obeh igriščih. Izločilne tekme se bodo nadaljevale 4. novembra. Finalne tekme bodo na vrsti po možnosti 8. novembra ali kasneje.
7. Tekmovati smejo igralci, ki so že nastopili za društvo, oziroma vas, v drugih športih ali pa ki niso nastopili še z nobenim moštvom.
8. Po možnosti naj se predstavijo vse ekipe z majicami.
9. Tekmovanje bo ob vsakem vremenu.

Organizacijski odbor

NAMIZNI TENIS

V PRVENSTVU B LIGE

Prehud poraz ekipe Bora na gostovanju v Trevisu

Boletov nastop je potrdil, da je ta igralec trenutno v zelo dobri formi

BROOKLYN TREVISO — BOR 7:2

V 2. kolu moške B lige, ki je bilo na sporedu to nedeljo, je ekipa ŠZ Bor gostovala v Trevisu. Po pričakovanjih so zabeležili slovenski igralci ponoven poraz. Izid 7:2 je morda prehud in ne kaže prave slike vrednosti obeh ekip, vsekakor moramo le priznati premoč igralcem iz Trevisa, ekipi, ki je še v lanski sezoni nastopala v A ligi.

Od naših igralcev je zelo dobro igral Edi Bole, ki je pokazal že izredno formo in le nepazljivosti lahko pripišemo njegov spodrsljaj proti Gian Luigiju Bettiolu. Adrijan Tavčar je zaigral bolje kot v svojem prvem nastopu pred dvema tednoma, kljub temu pa še vedno preveč negotovo. Davorin Šinigoj je zaigral prvič na tujih tleh in je pokazal nekaj dobrih potez. Pozna se mu pa, da nima še nobene izkušnje.

Prihodnjo tekmo bodo borovci odigrali na lastnih tleh in sicer na stadionu «1. maj», dne 16. novembra, proti tržaški ekipi CGS, ki je daleč najmočnejša v B ligi.

Rezultati: Brooklyn — Bor 7:7

Bettiol G. L. - Šinigoj D. 2:0 (21:7, 21:10)

Bettiol P. - Bole Edi 0:2 (13:21, 15:21)

Trifoglio - Tavčar A. 2:0 (21:16, 21:16)

Bettiol G. L. - Bole Edi 2:1 (14:21, 21:18, 21:18)

Trifoglio - Šinigoj D. 2:0 (21:7, 21:7)

Bettiol P. - Tavčar A. 2:0 (21:18, 21:13)

Trifoglio - Bole Edi 0:2 (19:21, 18:21)

Bettiol G. L. - Tavčar A. 2:0 (21:12, 21:13)

Bettiol P. - Šinigoj D. 2:0 (21:6, 21:2)

T—ar

Mladinci Bora v tekmi s CRDA

KOŠARKA

NARAŠČAJNIŠKO PRVENSTVO

Ekipa Lloyda B premočna za Bor

BOR — LLOYD «B» 10:92 (4:52)

Ista usoda kot mladince je doletela tudi naraščajnike Bora, ki so v drugem kolu prvenstva doživeli že drugi zaporedni poraz. Kljub temu pa smo v vrstah Bora opazili precejšen napredek. Čeprav je bil nasprotnik najmočnejša ekipa v tem prvenstvu, so «plavi» pokazali nekaj lepih kombinacij.

V vrstah Bora sta najbolje zaigrala Barazzutti in Kosmina. Prvi je zadovoljil v vlogi «playmakerja», drugi pa kot spodnji pivot.

Bor se je predstavil na igrišču s sledečo postavo:

Kapič, Koren, Nadlišek 1, Francia, Kosmina 6, Žetko Barazutti 3.

V 10' drugega polčasa je moral Nadlišek zapustiti igrišče zaradi 5 osebnih napak.

Livij Pertot

ROART BRADFORD

Zamorski • gospod Bog in gospodje Izraelci

Humor ameriških črncev

23.

«Well,» je nadaljevala Rahab, «ko vas vse takole gledam, se mi zdi, da znate dobro korakati.»

«Kako bi ne, saj imamo štirideset let treninga za seboj,» je odgovoril Jozue. «Ves ta čas nismo nič drugega delali, kakor korakali kar venomer naprej.»

«Ampak takole na zidove niste legli niti se bojevali — ali pa morda ste?»

«Ne,» je rekel Jozua.

«Torej storite tako, kakor ti bom povedala,» je rekla Rahab. «Postavi vse svoje ljudi v vrste po štiri in štiri ter jim daj v roke trobente in sablje. In vsako jutro, ko se začne daniti, korakajte prav do obzidja mesta, kakor da bi hoteli kar naravnost planiti v mesto, toda ko pridete do tja, krenite v stran ter korakajte okrog mesta, potem pa nazaj v taborišče in ostanite tam do drugega jutra. Tako delajte šest dni zaporedoma, sedmi dan pa začnite prav tako, samo ne vrnite se več v taborišče, temveč korakajte neprenehoma okrog mesta.»

«Tega kar ne morem razumeti» je Jozue zmajeval z glavo.

«Ampak tega bi vi tudi kar ne mogli razumeti, če bi vas kak filistejec usekal s kamnom v butico,» je odvrnila Rahab.

«Olrajt», je popuščal Jozue, «ženski ne morem ničesar odreči.»

Rahab se je zasmejala. «To sem takoj vedela, da ste gentleman. Zdaj storite le vse tako, kakor sem vam rekla, toda nikomur ne izdajte, da sem vam to povedala. Samo lepo korakajte in, ko bo šlo vse prav, vam dam znamenje z okna.»

In res — drugo jutro je Jozue razvrstil svojo armado, razdelil vsem trobente in sablje, pa so začeli korakati okrog Jerihe ter vsi trobili kakor za stavo — ne želite si slišati tega hrupa! In ko so tako šli, je videl, kako maha nekdo z robčkom z okna. Pogleda, bila je Rahab.

«Na svidenje jutri zjutraj, dragica,» ji je zaklical.

«Enako, gospod šef!» je zaklicalo dekle.

Drugi dan zopet tako. In potem znova; tako so to delali šest dni. Sedmega dne je Jozue korakal okrog mesta kakor po navadi, toda namesto, da bi se vrnili v taborišče, so korakali neprenehoma okrog sedemkrat zaporedoma. Vtem se je začela zemlja tresti in pokati in zidovje se je začelo majati in hipoma se je vse sesulo.

Ko se je obzidje popolnoma zrušilo, je izraelska armada pometala trobente na tla, zgrabila sablje in vdrla v grešno mesto. Nekateri ljudje pravijo, da se je tudi mesto podrlo. Toda tisti, ki so bili zraven in so na lastne oči videli, kaj se je tam godilo pravijo, da so Izraelci tam vse razbili na docela naraven način.

«Well, pri moji veri, da sem ves zmešan,» je rekel Jozue. «To so čudne reči. Zidovje se je sesulo, kakor da je pod njim eksplodiral dinamit.» V tem hipu se je ozrl in videl, da prihaja Rahab.

«Halo, junak!» mu je klicala.

«Halo, dragica!» je odgovoril Jozue. «Nekaj mi moraš pojasniti. Kako se je moglo zidovje sesuti, ko nisem slišal, da bi bil eksplodiral dinamit?»

Rahab se je zasmejala. «Je še veliko drugega, česar ne veste,» je rekla, «in če bi vam povedala, kar vem, bi vedeli toliko kakor jaz.»

«Dekle, povejmi to!»

«No, to je utegnilo biti takole,» je rekla Rahab. «Razumeš? Pravim, da je morda bilo tako. Morda so vas mladeniči v Jerihi videli prihajati prvi dan in so se pripravili za boj. A nič ni bilo. Vi se niste hoteli bojevati, samo korakali ste okrog, nato pa šli domov. To se je zdelo kakor nekakšna zvijača; zato niso vedeli, na čem so. Drugi dan je bilo prav tako in to jim je še bolj mešalo glavo. In tako je šlo naprej, in nazadnje so že čakali vse mogoče, pa ni bilo še vedno nič. Poslednji dan, ko ste sedemkrat korakali naokrog, niso mogli več vzdržati. Zato so vse zidovje odznotraj podrli.»

«No, seveda,» se je pobahal Jozue, «saj sem vendar to tako preračunal, na to sem mislil že v začetku.»

«No, kajpak,» je rekla Rahab. In vtem je dobila globlji glas, kot da govori moški. «Nič nisi imel preračunano, lažnivec lažnivi!»

Jozue se je ustrašil in jo gledal. In ko jo je tako gledal, je kar na lepem izginila in pred njim je stal gospod Bog. «Kajpada, to si imel preračunano, Jozue,» je rekel gospod Bog. «Zdaj pa poslušaj, nekaj ti povem.»

In Jozue je poslušal.

«Jaz sem tole obzidje porušil!» je zaklical gospod Bog, «Prav tako, kakor sem odrinil Rdeče morje in razgrnil vodo v Jordanu.»

«Ampak, Gospod,» se je oglasil Jozue, «še pred trenutkom sem se tukaj pogovarjal z znano deklico, zdaj pa je naenkrat izginila in pred menoj stojiš ti.»

Gospod Bog se je malce nasmehnil. «Seveda,» je rekel, «deklica, ki je s teboj govorila, to sem bil vendar jaz. Prišel sem k tebi v podobi žene, to je vse.»

«Ne verjamem,» se je čudil Jozue.

«To je docela preprosto,» je rekel gospod Bog. «Ko bi bil ti pokojni Mojzes, bi bil jaz kar kratko prišel k tebi ter ti rekel, da korakaj sedemkrat okrog Jerihe, dokler ne pade obzidje, in Mojzes bi bil korakal, pa če bi bilo lepo vreme ali dež. Ti pa si še mlad, Jozue, zato sem si moral zate izmisliti zvijačo. Ko bi ti bil jaz rekel, da korakaj, bi bil ti korakal morda dvakrat, in prvo čedno dekle, ki bi ti prišlo na pot, bi te zmešalo in ti bi prenehal korakati ter jo začel snubiti. Zato sem prišel k tebi v podobi ženske, da bi mi dvoril ves čas, ko si izvrševal moje ukaze.»

Zdaj se je Jozue zasmejal: «Gospod, dobro si me ukanil.»

«Vem,» je rekel gospod Bog, «ampak na to ne misli več! V bodoče pazi nase, zakaj prvo krilo, za katerem začneš zdaj brusiti pete, bo resnična ženska. In kaj bo s teboj, če ne boš pazil nase?»

ZVIJAČA S SONCEM

Ko je Jozue videl, kako lahko je bilo premagati sovražnike v Jerihi, si je začel izmišljati zvijače tudi za druga okoliška mesta. To je delal tako, da je razdelil svojo armado na dvoje in ena polovica se je skrila v grmovje, druga pa je šla z njim. Potem je prikorakal pred mesto ter izzival sovražnike na boj.

«Jaz sem tisti hrabri vojščak, ki hrepeni po boju,» je klical. «Če se bojite z menoj vojskovati, mi povejte in vojskoval se bom sam. Kar sem pridite s svojo umazano armadico in jaz vas nasekam, da boste z jezikom lizali prah na cesti.»

Iz mesta je res pridrvela armada in Jozue se je začel umikati. Toda potem ko je mestna armada začela zasledovati Jozuovo armado, je planila druga polovica njegove armade, ki se je skrivala v grmovju, ven ter zažgala mesto, nato pa je takoj napadla mestno armado od zadaj. In zdaj se je Jozuova armada obrnila ter se spustila na mestno armado kakor ose na lectarsko stojnico ob žegnanju.

«Jozue», je rekel gospod Bog, «dobro se znaš bojevati z zvijačo, toda jaz bi te rad videl, kako se znaš biti v pravi navadni, naravni bitki.»

«Well, Gospod,» je odgovoril Jozue, «nočem se bahati, to pa si upam reči, da se znam v prvi vrsti bojevati navadno, naravno, potem pa tudi z zvijačo. Kje pa je kdo, ki bi se hotel spustiti z menoj v navadno bitko?»

«No,» je rekel gospod Bog, «tu je kralj, neki Adonizedek, ta se zelo ponaša s tem, da se zna elegantno bojevati.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst